Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 4. februára 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Prípustnosť — Dumping — Dovoz obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Číne a vo Vietname — Platnosť nariadenia (ES) č. 1472/2006 a vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1294/2009 — Antidumpingová dohoda WTO — Nariadenie (ES) č. 384/96 — Článok 2 ods. 7 — Vymedzenie dumpingu — Dovozy z krajín s iným ako trhovým hospodárstvom — Žiadosti o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania — Lehota — Článok 9 ods. 5 a 6 — Žiadosti o individuálne zaobchádzanie — Článok 17 — Výber vzorky — Článok 3 ods. 1, 5 a 6, článok 4 ods. 1 a článok 5 ods. 4 — Spolupráca výrobného odvetvia Únie — Článok 3 ods. 2 a 7 — Vymedzenie ujmy — Iné známe faktory — Colný kódex Spoločenstva — Článok 236 ods. 1 a 2 — Vrátenie cla, ktoré nebolo dlžné na základe právnych predpisov — Lehota — Prípad nepredvídateľnej okolnosti alebo vyššej moci — Neplatnosť nariadenia, ktorým boli uložené antidumpingové clá“

V spojených veciach C-659/13 a C-34/14,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Súd prvého stupňa (daňové oddelenie), Spojené kráľovstvo] a Finanzgericht München (Finančný súd v Mníchove, Nemecko) z 9. decembra 2013 a 24. októbra 2013 a doručené Súdnemu dvoru 13. decembra 2013 a 24. januára 2014, ktoré súvisia s konaniami:

C & J Clark International Ltd

proti

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (C-659/13)

a

Puma SE

proti

Hauptzollamt Nürnberg (C-34/14),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, sudcovia J. Malenovský (spravodajca), M. Safjan, A. Prechal a K. Jürimäe,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

* Jazyky konania: nemčina a angličtina.

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. júla 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— C & J Clark International Ltd, v zastúpení: A. Willems, S. De Knop, S. Mourabit a J. Charles, advocaten,

— Puma SE, v zastúpení: K. von Brocke, Rechtsanwalt, a E. Vermulst, J. Sud a S. Van Cutsem, advocaten,

— Rada Európskej únie, v zastúpení: S. Boelaert a B. Driessen, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci B. O'Connor, solicitor, a S. Gubel, avocat,

— Európska komisia, v zastúpení: L. Armati, L. Grønfeldt, a T. Maxian Rusche, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. septembra 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú platnosti a výkladu nariadenia Rady (ES) č. 1472/2006 z 5. októbra 2006, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou sa vyberá dočasné clo uložené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a vo Vietname (Ú. v. EÚ L 275, s. 1, ďalej len „konečné nariadenie"), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 1294/2009 z 22. decembra 2009, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom vo Vietname a v Čínskej ľudovej republike, rozšírené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne zasielanej z OAO Macao, ktorá má, alebo nemá deklarovaný pôvod v OAO Macao, na základe preskúmania pred uplynutím platnosti v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 384/96 (Ú. v. EÚ L 352, s. 1, ďalej len „predlžujúce nariadenie", a spolu s konečným nariadením ďalej len „sporné nariadenia"), ako aj výkladu článku 236 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex").

2 Tieto návrhy boli predložené v rámci dvoch sporov, a to medzi spoločnosťou C & J Clark International Ltd (ďalej len „Clark") a Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (Daňová a colná správa Spojeného kráľovstva), ako aj medzi spoločnosťou Puma SE (ďalej len „Puma") a Hauptzollamt Nürnberg (Hlavný colný úrad v Norimbergu), vo veci antidumpingového cla zaplateného spoločnosťami Clark a Puma na základe sporných nariadení v súvislosti s dovozom obuvi so zvrškom z usne do Európskej únie.

Právny rámec

Medzinárodné právo

3 Rada Európskej únie schválila rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES L 336, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80), Dohodu o založení Svetovej obchodnej organizácie (WTO) podpísanú v Marrákeši 15. apríla 1994, ako aj dohody uvedené v prílohách 1 až 3 tejto dohody (ďalej spolu len

„dohody WTO“), medzi ktoré patrí aj Dohoda o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 103; Mim. vyd. 11/021, s. 189, ďalej len „antidumpingová dohoda WTO“).

4 Článok 6.10 antidumpingovej dohody WTO stanovuje:

„Úrady budú spravidla určovať jednotlivé dumpingové rozpätie pre každého známeho príslušného vývozcu alebo výrobcu výrobku, ktorý je predmetom prešetrenia. V prípadoch, keď je počet vývozcov, výrobcov, dovozcov alebo typov výrobkov tak veľký, že by nebolo možné urobiť také určenie, úrady môžu obmedziť ich preskúmanie buď na primeraný počet zúčastnených strán alebo výrobkov pri použití vzoriek, ktoré sú štatisticky overené na základe informácií dostupných úradom v čase výberu, alebo ich obmedziť na najväčšie percento objemu vývozov z príslušnej krajiny, ktoré možno primerane preskúmať.“

5 Podľa článku 9.2 tejto dohody:

„Ak je na akýkoľvek výrobok vymerané antidumpingové clo, bude sa toto antidumpingové clo vyberať v primeraných výškach, v každom prípade na nediskriminačnom základe, z dovozov tohto výrobku zo všetkých zdrojov, o ktorých sa zistilo, že sú dumpingové a spôsobujú ujmu, s výnimkou dovozov od tých zdrojov, od ktorých sa prijali cenové záväzky podľa podmienok tejto dohody. Úrady oznámia dodávateľa alebo dodávateľov príslušného výrobku. Ak je však dotknutých niekoľko dodávateľov z tej istej krajiny a ak nemožno vymenovať všetkých týchto dodávateľov, úrady môžu oznámiť príslušnú dodávateľskú krajinu. Ak bolo dotknutých niekoľko dodávateľov z viac ako jednej krajiny, úrady môžu oznámiť buď všetkých dotknutých dodávateľov, alebo, ak je to nemožné, všetky… krajiny [dotknutých dodávateľov].“

Právo Únie

Colný kódex

6 Článok 236 colného kódexu stanovuje:

„1. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov…

…

2. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené alebo odpustené na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote 3 rokov odo dňa, kedy bola suma tohto cla oznámená dlžníkovi.

Táto lehota bude predĺžená, ak dotknutá osoba preukáže, že nemohla podať žiadosť v stanovenej lehote z dôvodov nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci.

…“

Nariadenie č. 384/96

7 V čase skutkových okolností sporov vo veci samej bolo prijatie antidumpingových opatrení Úniou upravené nariadením Rady (ES) č. 384/96 z 22. decembra 1995 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 56, 1996, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 45), zmeneným a doplneným nariadením Rady (ES) č. 461/2004 z 8. marca 2004 (Ú. v. EÚ L 77, s. 12; Mim. vyd. 11/010, s. 150, ďalej len „nariadenie č. 384/96“).

8 Článok 1 nariadenia č. 384/96, nazvaný „Zásady“, vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovoval:

„1. Antidumpingové clo sa môže vzťahovať na akýkoľvek dumpingový výrobok, ktorého prepustenie do voľného obehu v [Únii] spôsobuje ujmu.

2. Výrobok sa považuje za dumpingový, ak je jeho vývozná cena do [Únie] nižšia ako porovnateľná cena podobného výrobku pri bežnom obchodovaní, stanovená pre vyvážajúcu krajinu.“

9 Článok 2 tohto nariadenia, nazvaný „Vymedzenie dumpingu“, vo svojich odsekoch 1 až 6 stanovoval všeobecné pravidlá stanovenia normálnej hodnoty výrobku. Tento článok vo svojom odseku 1 najmä stanovoval, že takáto hodnota je „spravidla založená na cenách zaplatených alebo obvykle platených pri bežnom obchodovaní nezávislými zákazníkmi vo vyvážajúcej krajine.“

10 Článok 2 ods. 7 uvedeného nariadenia stanovoval:

„a) V prípade dovozov z krajín s iným ako trhovým hospodárstvom… sa normálna hodnota určí na základe ceny alebo vytvorenej hodnoty v tretej krajine s trhovým hospodárstvom alebo na základe ceny z takejto tretej krajiny voči iným krajinám vrátane [Únie], alebo ak toto nie je možné, na inom odôvodnenom základe, vrátane ceny skutočne zaplatenej alebo bežne platenej v [Únii] za podobný výrobok, ktorá sa v prípade potreby riadne upraví tak, aby zahŕňala primerané ziskové rozpätie.

…

b) V antidumpingovom prešetrovaní, ktoré sa týka dovozu tovarov z Čínskej ľudovej republiky, Vietnamu… a akejkoľvek inej krajiny s iným ako trhovým hospodárstvom, ktorá je členom WTO k dátumu začatia prešetrovania, sa normálna hodnota určí v súlade s odsekmi 1 až 6, ak sa na základe riadne preukázateľných tvrdení jedného alebo niekoľkých výrobcov, ktorí podliehajú prešetrovaniu a v súlade s kritériami a postupmi ustanovenými v písmene c) preukáže, že u tohto výrobcu resp. výrobcov prevládajú pri výrobe a predaji výrobku, ktorý je podobný príslušnému výrobku podmienky trhového hospodárstva. V opačnom prípade sa uplatňujú pravidlá, ktoré sú ustanovené v písmene a).

c) Tvrdenie v zmysle písmena b) musí byť v písomnej forme a musí obsahovať dostatok dôkazov o tom, že výrobca pôsobí v podmienkach trhového hospodárstva, t. j. ak:

…

Určenie, či výrobca spĺňa vyššie uvedené kritériá, sa prijme do troch mesiacov od začatia prešetrovania na základe osobitných

konzultácií Poradného výboru a potom, ako výrobné odvetvie [Únie] dostalo príležitosť vyjadriť svoje pripomienky. Toto určenie zostane v platnosti až do konca prešetrovania.“

11 Článok 3 toho istého nariadenia, nazvaný „Vymedzenie ujmy“, vo svojich odsekoch 1, 2 a 5 až 7 stanovoval:

„1. Pokiaľ nie je stanovené inak, na účely tohto nariadenia pojem ‚ujma‘ znamená značnú ujmu spôsobenú výrobnému odvetviu [Únie], značnú ujmu hroziacu výrobnému odvetviu [Únie] alebo značnú prekážku v založení tohto výrobného odvetvia [Únie] a interpretuje sa v súlade s ustanoveniami tohto článku.

2. Vymedzenie ujmy je založené na nesporných dôkazoch a zahŕňa objektívne preskúmanie jednak a) objemu dumpingových dovozov a vplyvu dumpingových dovozov na ceny podobných výrobkov na trhu [Únie]; a b) následný dopad takýchto dovozov na príslušné výrobné odvetvie [Únie].

…

5. Vyhodnotenie dopadu dumpingových dovozov na príslušné výrobné odvetvie [Únie] zahŕňa vyhodnotenie všetkých relevantných hospodárskych faktorov a ukazovateľov, ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia…

6. Zo všetkých relevantných dôkazov predložených vo vzťahu k odseku 2 sa musí preukázať, že dumpingové dovozy spôsobujú ujmu v zmysle tohto nariadenia. Špecificky to znamená preukázanie toho, že objem a/alebo úrovne cien špecifikované podľa odseku 3 majú dôsledky na výrobné odvetvie [Únie] tak, ako je ustanovené v odseku 5 a že tieto dôsledky sú takého rozsahu, že ho možno klasifikovať ako značný.

7. Iné známe faktory ako sú dumpingové dovozy, ktoré súčasne spôsobujú ujmu výrobnému odvetviu [Únie] sa taktiež preskúmajú, aby sa zabezpečilo, že ujmu spôsoben[ú] týmito inými faktormi nemožno pripísať dumpingovým dovozom podľa odseku 6. Medzi faktory, ktoré možno v tomto ohľade zvážiť, patrí objem a ceny dovozu nepredávané [ceny dovážaných výrobkov nepredávaných – *neoficiálny preklad*] za dumpingové ceny, pokles dopytu alebo zmeny modelov spotreby, postupy obmedzujúce obchod a hospodársku súťaž medzi výrobcami [Únie] a tretej krajiny a rozvoj technológií a exportná výkonnosť a produktivita výrobného odvetvia [Únie].“

12 Článok 4 nariadenia č. 384/96, nazvaný „Vymedzenie pojmu výrobného odvetvia [Únie]“, vo svojom odseku 1 stanovoval:

„Na účely tohto nariadenia sa pojem ‚výrobné odvetvie [Únie]‘ vysvetľuje tak, že označuje výrobcov podobných výrobkov v rámci [Únie] ako celku alebo tých z nich, ktorých spoločná výroba výrobkov predstavuje podstatnú časť tak, ako je vymedzené v článku 5 ods. 4, z celkovej výroby týchto výrobkov v rámci [Únie]…

…“

13 Článok 5 tohto nariadenia, nazvaný „Začatie konania“, vo svojich odsekoch 1 a 4 stanovoval:

„1. … šetrenie s cieľom určenia existencie, miery a vplyvu údajného dumpingu [sa začne] na základe písomného podnetu ktorejkoľvek fyzickej alebo právnickej osoby, alebo ľubovoľného združenia, ktoré nemá právnu subjektivitu, konajúceho v mene výrobného odvetvia [Únie].

…

4. Prešetrovanie v zmysle odseku 1 sa začne len v prípade, že sa na základe skúmania pozitívnych a negatívnych reakcií na podnet zo strany výrobcov podobného výrobku v rámci [Únie] ukáže, že podnet bol podaný výrobným odvetvím [Únie] alebo v jeho mene. Podnet sa považuje za podaný výrobným odvetvím [Únie] alebo v jeho mene, ak ho podporia výrobcovia [Únie], ktorých celková výroba predstavuje viac ako 50 % celkovej výroby podobného výrobku, ktorý bol vyrobený tou časťou výrobného odvetvia [Únie], ktorá podnet podporila alebo odmietla. Prešetrovanie sa však nezačne v prípade, ak výrobcovia [Únie], ktorí výslovne podporujú podnet, predstavujú menej ako 25 % celkovej výroby podobného výrobku, ktorý bol vyrobený výrobným odvetvím [Únie].“

14 Článok 9 uvedeného nariadenia, nazvaný „Ukončenie bez opatrení; uloženie konečného cla“, vo svojich odsekoch 5 a 6 stanovoval:

„5. Antidumpingové clo sa vzťahuje v primeranej výške vo všetkých prípadoch na nediskriminačnom základe na dovoz výrobkov zo všetkých zdrojov, u ktorých sa zistilo, že sú dumpingové alebo spôsobujú ujmu, s výnimkou dovozu z tých zdrojov, v ktorých boli podniky akceptované na základe tohto nariadenia. Nariadenie ukladajúce clo upresní clo pre každého dodávateľa alebo, ak to nie je praktické a vo všeobecnosti vtedy, keď sa uplatňuje článok 2 ods. 7 písm. a), príslušnú dodávateľskú krajinu.

Avšak tam, kde sa uplatňuje článok 2 ods. 7 písm. a), upresní sa individuálne clo pre tých vývozcov, ktorí môžu na základe náležito odôvodnených tvrdení preukázať, že:

a) v prípade úplného alebo čiastočného zahraničného vlastníctva podniku alebo spoločného podniku môžu voľne repatriovať kapitál a zisky;

b) vývozné ceny, množstvá, podmienky a náležitosti predaja sú voľne určené;

c) väčšinový podiel patrí súkromným osobám. Štátni úradníci, ktorí sú členmi správnej rady alebo ktorí zastávajú kľúčové riadiace funkcie, sú buď v menšine alebo sa musí preukázať, že spoločnosť je napriek tomu dostatočne nezávislá od štátu;

d) prepočty výmenných kurzov sa uskutočňujú podľa trhovej sadzby;

e) v prípade poskytnutia rozdielnych colných sadzieb jednotlivým vývozcom nie je zasahovanie štátu také, aby umožňovalo obchádzanie príslušných opatrení.

6. Keď Komisia obmedzila svoje preskúmanie v súlade s článkom 17, nepresiahne žiadne antidumpingové clo uplatňované na dovoz od vývozcov alebo výrobcov, ktorí sa prihlásili v súlade s článkom 17, ale neboli zahrnutí do prešetrovania, vážené priemerné dumpingové rozpätie stanovené na strany [stanovené pre subjekty – *neoficiálny preklad*] v rámci vzorky. … Individuálne clá sa uplatnia na dovoz od ktoréhokoľvek vývozcu alebo výrobcu, ktorému bolo poskytnuté individuálne zaobchádzanie ustanovené v článku 17.“

15 Článok 11 toho istého nariadenia, nazvaný „Doba trvania, preskúmania a náhrady“, vo svojom odseku 8 stanovoval:

„… dovozca [môže] požadovať náhradu vybraného cla tam, kde sa preukáže, že dumpingové rozpätie, na základe ktorého boli clá zaplatené, bolo odstránené alebo znížené na úroveň, ktorá je pod úrovňou cla, ktoré je v platnosti.

Pri požadovaní náhrady antidumpingového cla podá dovozca žiadosť Komisii. Žiadosť sa podá prostredníctvom členského štátu, na ktorého území bol výrobok prepustený do voľného obehu do šiestich mesiacov od dátumu, kedy bola výška konečného cla, ktoré sa má vyberať, náležito určená príslušnými orgánmi alebo od dátumu, kedy bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté vyberať príslušné čiastky, ktoré sú zabezpečené prostredníctvom dočasného cla. Členské štáty príslušnú žiadosť bezodkladne doručia Komisii.

…“

16 Článok 17 nariadenia č. 384/96, nazvaný „Výber vzorky“, vo svojich odsekoch 1 až 3 stanovoval:

„1. V prípadoch, kde je počet osôb, ktoré podali podnet, vývozcov alebo dovozcov, druhov výrobkov alebo transakcií veľký, prešetrovanie sa môže obmedziť na výber primeraného počtu strán, výrobkov alebo transakcií použitím vzoriek, ktoré sú štatisticky správne na základe informácií dostupných v čase výberu alebo na najväčší reprezentatívny objem výroby, odbytu alebo celkového vývozu, ktorý možno v rámci dostupného času primerane preskúmať.

2. Konečný výber strán, druhov výrobkov alebo transakcií vykonaných podľa týchto ustanovení o výbere vzorky závisí od Komisie, uprednostní sa však výber vzorky konzultovanej a odsúhlasenej príslušnými stranami za predpokladu, že sa takéto strany prihlásia a sprístupnia dostatočné množstvo informácií do troch týždňov od začatia prešetrovania, aby sa umožnilo vybratie reprezentatívnej vzorky.

3. V prípadoch, v ktorých sa prešetrovanie obmedzilo v súlade s týmto článkom, vypočíta sa individuálne dumpingové rozpätie napriek tomu pre každého vývozcu alebo výrobcu, ktorý nebol pôvodne vybraný a ktorý predloží potrebné informácie v lehote stanovenej v tomto nariadení, okrem prípadu, keď je počet vývozcov alebo výrobcov tak veľký, že individuálne prešetrovanie by bolo nadmieru obtiažne a prekážalo by včasnému ukončeniu prešetrovania.“

Nariadenie (ES) č. 1972/2002

17 Po svojom prijatí bolo nariadenie č. 384/96 viackrát zmenené a doplnené. Konkrétne nariadením Rady (ES) č. 1972/2002 z 5. novembra 2002 (Ú. v. ES L 305, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 132) bol zmenený a doplnený jeho článok 9 ods. 5. Táto zmena v podstate pozostávala z pridania druhého pododseku k prvému pododseku tohto článku 9 ods. 5. Odôvodnenie 7 nariadenia č. 1972/2002 odôvodňuje toto vloženie takto:

„Nariadenie (ES) č. 384/96 neuvádza kritériá, podľa ktorých sa môže pre vývozcu, pre ktorého sa stanovila normálna hodnota v súlade s článkom 2 ods. 7 písm. a), určiť individuálna výška cla vypočítaná porovnaním tejto normálnej hodnoty s individuálnymi vývoznými cenami vývozcu. V záujme prehľadnosti a právnej istoty je vhodné stanoviť jasné kritériá pre takýto individuálny prístup. Vývozné ceny vývozcov, ktoré sú predmetom úpravy článku 2 ods. 7 písm. a) nariadenia (ES) č. 384/96 sa teda môžu zohľadňovať vtedy, keď je vývozná činnosť spoločnosti určená voľne, keď sú vlastníctvo a kontrola spoločnosti dostatočne nezávislé a keď štát nezasahuje tak, aby umožňoval obchádzanie jednotlivých antidumpingových opatrení. Takýto individuálny prístup sa môže poskytnúť vývozcom, u ktorých je možné na základe opodstatnených tvrdení preukázať, že v prípade úplného alebo čiastočného zahraničného vlastníctva podniku alebo spoločného podniku môžu voľne repatriovať kapitál a zisky; že vývozné ceny, množstvá, podmienky a náležitosti predaja sú stanovené ako otvorené a že prepočty výmenných kurzov sa uskutočňujú podľa trhovej sadzby. Okrem toho sa musí preukázať, že väčšina vlastníckych podielov patrí súkromným osobám a že zástupcovia štátu, ktorí sú členmi správnej rady alebo ktorí zastávajú kľúčové riadiace funkcie, sú buď v menšine alebo že spoločnosť je dostatočne nezávislá od štátu.“

Nariadenie (ES) č. 1225/2009

18 Po tom, ako nastali skutkové okolnosti, ktoré boli príčinou sporov vo veci samej, bolo nariadenie č. 384/96 zrušené a nahradené nariadením Rady (ES) č. 1225/2009 z 30. novembra 2009 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 343, s. 51), ktoré nadobudlo účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ku ktorému došlo 22. decembra 2009.

19 Znenie článku 9 ods. 5 nariadenia č. 1225/2009 zodpovedá vo svojom pôvodnom znení zneniu článku 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 v znení vyplývajúcom z nariadenia č. 1972/2002.

20 Toto ustanovenie však bolo následne zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 765/2012 z 13. júna 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1225/2009 (Ú. v. EÚ L 237, s. 1). V súlade so svojím článkom 2 nariadenie č. 765/2012 nadobudlo účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ku ktorému došlo 3. septembra 2012, a vzťahuje sa len na prešetrovania začaté na základe nariadenia č. 1225/2009 po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Odôvodnenia nariadenia č. 765/2012 odôvodňujú zmenu nariadenia č. 1225/2009 týmto spôsobom:

„(1) Dňa 28. júla 2011 prijal Orgán pre urovnávanie sporov (ďalej len ‚DSB' – Dispute Settlement Body) pri [WTO] správu odvolacieho orgánu a správu poroty, ktoré boli zmenené správou odvolacieho orgánu (ďalej len ‚správy') vo veci ‚Európske spoločenstvá – konečné antidumpingové opatrenia týkajúce sa určitých spojovacích materiálov zo železa alebo z ocele s pôvodom v Číne'…

(2) V správach sa okrem iného zistilo, že článok 9 ods. 5 nariadenia [č. 1225/2009] bol v nesúlade s článkami 6.10, 9.2 a 18.4 Antidumpingovej dohody WTO a s článkom XVI:4 Dohody WTO. V článku 9 ods. 5 [nariadenia č. 1225/2009] sa stanovuje, že individuálni vyvážajúci výrobcovia v krajinách s netrhovým hospodárstvom, ktorým nebolo udelené trhovohospodárske zaobchádzanie podľa článku 2 ods. 7 písm. c) [nariadenia č. 1225/2009], budú podliehať celoštátnej sadzbe cla, pokiaľ nevedia preukázať, že spĺňajú podmienky individuálneho zaobchádzania (ďalej len ‚IZ') stanovené v článku 9 ods. 5 [nariadenia č. 1225/2009].

(3) Odvolací orgán zistil, že článok 9 ods. 5 [nariadenia č. 1225/2009] vytvára predpoklad, že vyvážajúci výrobcovia pôsobiaci v krajinách s netrhovým hospodárstvom nie sú oprávnení na IZ, a aby boli na IZ oprávnení, musia preukázať, že spĺňajú kritériá skúšky na udelenie IZ. Podľa odvolacieho orgánu sa v príslušných dohodách WTO nestanovuje žiadny právny základ pre takýto predpoklad.

(4) Odvolací orgán však objasnil, že pri stanovovaní jednotného dumpingového rozpätia a jednotného antidumpingového cla pre niekoľkých vývozcov bude súlad takéhoto stanovenia s článkami 6.10 a 9.2 Antidumpingovej dohody WTO závisieť od existencie situácií naznačujúcich, že dvaja alebo viacerí vývozcovia, aj keď sú právne oddelení, sú v takom vzťahu, že by sa mali považovať za jediný subjekt. … V tejto súvislosti by sa podmienky v navrhovaných zmenách a doplneniach článku 9 ods. 5 [nariadenia č. 1225/2009], v ktorých sa zohľadňujú tieto situácie, mali vykladať so zreteľom na objasnenia odvolacieho orgánu bez toho, aby boli dotknuté podmienky používajúce rovnaké alebo podobné znenie v iných ustanoveniach [nariadenia č. 1225/2009].

(5) Dňa 18. augusta 2011 Únia oznámila DSB, že má v úmysle vykonať odporúčania a rozhodnutia DSB týkajúce sa tohto sporu formou zodpovedajúcou jej záväzkom voči WTO.

(6) Na tento účel je potrebné zmeniť a doplniť ustanovenia článku 9 ods. 5 [nariadenia č. 1225/2009]…"

Nariadenie (ES) č. 1515/2001

21 Článok 1 nariadenia Rady (ES) č. 1515/2001 z 23. júla 2001 o opatreniach, ktoré môže prijať spoločenstvo na základe správy prijatej orgánom na urovnávanie sporov WTO, ktorá sa týka antidumpingových a antidotačných opatrení (Ú. v. ES L 201, s. 10; Mim. vyd. 11/038, s. 50), vo svojom

odseku 1 stanovuje najmä, že ak DSB prijíma správu týkajúcu sa opatrenia Únie prijatého podľa jej antidumpingovej právnej úpravy, Rada môže v prípade potreby zrušiť alebo zmeniť sporné opatrenie, alebo prijať akékoľvek iné osobitné opatrenia, ktoré sa považujú za daných okolností za vhodné.

22 Článok 3 nariadenia č. 1515/2001 stanovuje, že „opatrenia prijaté podľa nariadenia nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia ich platnosti, ak nie je ustanovené inak, a nestanoví sa tým základ pre úhradu cla zavedeného k tomuto dátumu [a nemožno sa ich dovolávať na účel dosiahnutia vrátenia cla vybratého pred týmto dátumom, ak nie je ustanovené inak – *neoficiálny preklad*]“.

Spory vo veci samej a prejudiciálne otázky

Sporné nariadenia

23 Dňa 7. júla 2005 Komisia oznámila prostredníctvom oznámenia uverejneného v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 166, s. 14) začatie antidumpingového konania týkajúceho sa dovozu určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Číne a vo Vietname do Únie (ďalej len „predmetné výrobky“).

24 Dňa 23. marca 2006 Komisia prijala nariadenie (ES) č. 553/2006 o uložení predbežného antidumpingového cla na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a vo Vietname (Ú. v. EÚ L 98, s. 3, ďalej len „predbežné nariadenie“). V súlade s jeho článkom 3 toto nariadenie nadobudlo účinnosť 7. apríla 2006 na obdobie šiestich mesiacov.

25 Odôvodnenia 119 a 120 predbežného nariadenia stanovujú:

„(119) Zainteresované strany tiež tvrdili, že štruktúra nákladov medzi Brazíliou a príslušnými krajinami je odlišná, pretože niektoré náklady (výskum a vývoj, dizajn atď.) podporované zákazníkmi čínskych a vietnamských vývozcov znášajú brazílski výrobcovia a sú tak zahrnuté do ich výrobných nákladov.

(120) Zistilo sa, že v niektorých prípadoch vývozcovia v príslušných krajinách skutočne predali príslušný výrobok bývalým výrobcom [Únie] v [Únii], ktorí ešte podporujú uvedené zložky výrobných nákladov a predávajú výrobok pod vlastným názvom značky. To však nie je dôvodom odmietnuť Brazíliu ako vhodnú analogickú krajinu, pretože pri stanovovaní normálnej hodnoty možno urobiť úpravy na zohľadnenie takýchto nákladov.“

26 Dňa 5. októbra 2006 Rada prijala konečné nariadenie, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na uvedený dovoz.

27 Odôvodnenia 132 až 135 konečného nariadenia stanovujú:

„(132) Niektoré zainteresované strany tvrdili, že sa na normálnu hodnotu nemala použiť žiadna úprava výdavkov na výskum a vývoj, pretože náklady na výskum a vývoj v podobnej výške vznikli aj čínskym a vietnamským výrobcom.

(133) Zistilo sa však, že náklady na výskum a vývoj, ktoré vznikli výrobcom z príslušných krajín zaradeným do vzorky, sa týkali iba výskumu a vývoja výroby, kým brazílske náklady na výskum a vývoj sa vzťahovali na navrhovanie a vzorky nových modelov obuvi, t. j. takýto druh výskumu a vývoja je odlišný, a preto sa považuje za potrebné zachovať túto úpravu.

(134) Jedna ďalšia strana takisto tvrdila, že by sa mala vykonať úprava na zohľadnenie skutočnosti, že zisk dosiahnutý prostredníctvom predaja výrobcom originálneho vybavenia produkuje menej zisku ako iný predaj.

(135) Toto tvrdenie však nebolo podložené zisteniami prešetrovania v prípade brazílskych spoločností, kde tento rozdiel neexistoval. Navyše, akýkoľvek rozdiel medzi predajom výrobcom originálneho vybavenia a predajom vlastnej značky je už zohľadnený v úprave, ktorá bola vykonaná na účely zohľadnenia rozdielu nákladov na výskum a vývoj. Tvrdenie bolo preto zamietnuté.“

28 Článok 1 ods. 3 konečného nariadenia stanovil sadzbu tohto cla na 16,5 % pre predmetné výrobky vyrobené všetkými spoločnosťami so sídlom v Číne s výnimkou spoločnosti Golden Step, na 9,7 % pre výrobky vyrobené spoločnosťou Golden Step, a na 10 % pre výrobky vyrobené všetkými spoločnosťami so sídlom vo Vietname.

29 Okrem toho článok 3 tohto nariadenia stanovil, že toto nariadenie nadobudlo účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ku ktorému došlo 6. októbra 2006, a že sa malo uplatňovať počas obdobia 2 rokov.

30 Dňa 5. septembra 2007 Komisia prijala nariadenie (ES) č. 1028/2007, ktorým sa začína prešetrovanie týkajúce sa možného obchádzania antidumpingových opatrení uložených nariadením Rady (ES) č. 1472/2006 na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike dovozom určitej obuvi so zvrškom z usne zasielaného z OAO Macao, ktorý má alebo nemá deklarovaný pôvod v OAO Macao, a na základe ktorého začína takýto dovoz podliehať registrácii (Ú. v. EÚ L 234, s. 3).

31 Dňa 29. apríla 2008 Rada prijala nariadenie (ES) č. 388/2008, ktorým sa rozširujú konečné antidumpingové opatrenia, uložené nariadením (ES) č. 1472/2006 na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike, na dovoz rovnakého výrobku zasielaného z OAO Macao, ktorý má alebo nemá deklarovaný pôvod v OAO Macao (Ú. v. EÚ L 117, s. 1).

32 Oznámením uverejneným v *Úradnom vestníku Európskej únie* 3. októbra 2008 (Ú. v. EÚ C 251, s. 21) Komisia oznámila začatie preskúmania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Číne a vo Vietname.

33 Dňa 22. decembra 2009 Rada prijala predlžujúce nariadenie, ktorým sa uložilo konečné antidumpingové clo na dovoz predmetných výrobkov, rozšírené na dovoz z OAO Macao v Čínskej ľudovej republike, ktorý má, alebo nemá deklarovaný pôvod v tejto osobitnej administratívnej oblasti, na základe uvedeného preskúmania.

34 Článok 1 ods. 3 a 4 predlžujúceho nariadenia stanovil sadzbu tohto cla na 16,5 % pre predmetné výrobky vyrobené všetkými spoločnosťami so sídlom v Číne s výnimkou spoločnosti Golden Step, ako aj pre výrobky zasielané z Macaa, na 9,7 % pre predmetné výrobky vyrobené spoločnosťou Golden Step, a na 10 % pre výrobky vyrobené všetkými spoločnosťami so sídlom vo Vietname.

35 Okrem toho článok 2 predlžujúceho nariadenia stanovil, že toto nariadenie nadobudlo účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ku ktorému došlo 30. decembra 2009, a že sa malo uplatňovať počas obdobia 15 mesiacov.

Následné spory

36 Dvoma rozsudkami zo 4. marca 2010, Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (T-401/06, EU:T:2010:67), ako aj Zhejiang Aokang Shoes a Wenzhou Taima Shoes/Rada (T-407/06 a T-408/06, EU:T:2010:68), Všeobecný súd Európskej únie zamietol tri žaloby o neplatnosť konečného nariadenia podané niektorými spoločnosťami vyrábajúcimi a vyvážajúcimi predmetné výrobky so sídlom v Číne.

37 Dvoma rozsudkami z 2. februára 2012, Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53), a z 15. novembra 2012, Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710), Súdny dvor konajúci o odvolaniach proti týmto dvom rozsudkom Všeobecného súdu jednak zrušil tieto rozsudky a jednak zrušil konečné nariadenie v rozsahu, v akom sa týkalo odvolateliek vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky.

38 V uvedených rozsudkoch Súdny dvor najskôr uviedol, že v súvislosti s konečným nariadením Komisia porušila povinnosť preskúmať žiadosti výrobcov, ktorí chceli získať trhovohospodárske zaobchádzanie a vyjadriť sa ku každej z týchto žiadostí v lehote troch mesiacov od začatia prešetrovania v súlade s článkom 2 ods. 7 písm. b) a c) nariadenia č. 384/96, vrátane prípadu, keď sa táto inštitúcia na jednej strane rozhodla použiť metódu výberu vzorky stanovenú v článku 17 tohto nariadenia na výpočet dumpingových rozpätí, a na druhej strane výrobcovia, ktorí predložili uvedené žiadosti, neboli súčasťou tejto vzorky (pozri v tomto zmysle rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada, C-249/10 P, EU:C:2012:53, body 36 až 40, a Zhejiang Aokang Shoes/Rada, C-247/10 P, EU:C:2012:710, body 29 až 34).

39 Ďalej Súdny dvor konštatoval, že nemožno vylúčiť, že také preskúmanie by mohlo voči odvolateľkám vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, viesť k uloženiu odlišného konečného antidumpingového cla než 16,5 %, ktoré sa na ne uplatňovalo podľa článku 1 ods. 3 konečného nariadenia. Týmto ustanovením bolo totiž uložené konečné antidumpingové clo vo výške 9,7 % len jedinému čínskemu výrobcovi zaradenému do vzorky Komisie, ktorému bolo priznané trhovohospodárske zaobchádzanie, a to spoločnosti Golden Step. Ak by Komisia konštatovala, že aj v prípade odvolateliek, ktoré neboli súčasťou vzorky, ale ktoré požiadali o priznanie tohto zaobchádzania, prevládali podmienky trhového hospodárstva, mala sa im tiež priznať táto znížená výška cla, keďže nebolo možné vypočítať individuálne dumpingové rozpätie (pozri v tomto zmysle rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada, C-249/10 P, EU:C:2012:53, bod 42, a Zhejiang Aokang Shoes/Rada, C-247/10 P, EU:C:2012:710, bod 36).

40 Súdny dvor sa napokon domnieval, že nemožno časovo obmedziť účinky výkladu nariadenia č. 384/96 uvedené v bode 38 tohto rozsudku (rozsudok Zhejiang Aokang Shoes/Rada, C-247/10 P, EU:C:2012:710, body 39 až 41).

Vec C-659/13

41 Predbežnou žiadosťou podanou 30. júna 2010 na Správu daní a ciel Spojeného kráľovstva podľa článku 236 colného kódexu Clark požiadala o vrátenie antidumpingového cla, ktoré zaplatila z dôvodu dovozu predmetných výrobkov do Únie v období od 1. júla 2007 do apríla 2010. Túto žiadosť odôvodnila tvrdením, že konečné rozhodnutie je neplatné, pričom tomuto úradu navrhla prerušiť konanie v tejto otázke až do vyhlásenia rozsudkov Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

42 Žiadosťou podanou na uvedený úrad 2. marca 2012 podľa článku 236 colného kódexu Clark zopakovala svoju predchádzajúcu žiadosť, pričom predĺžila obdobie, za ktoré požadovala vrátenie zaplateného antidumpingového cla, do 31. augusta 2010. Predmetná suma je vo výške 42 592 829,52 libier šterlingov (GBP) (približne 60 miliónov eur).

43 Rozhodnutím z 13. marca 2013 Správa daní a ciel Spojeného kráľovstva zamietla žiadosti spoločnosti Clark. Toto rozhodnutie založila na dvoch dôvodoch, pričom prvý dôvod je založený na tom, že rozsudkami Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710) Súdny dvor zrušil konečné rozhodnutie, len pokiaľ ide o odvolateľky vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, a druhý dôvod je založený na tom, že žiadny z výrobkov dovezených spoločnosťou Clark do Únie nepochádza od týchto odvolateliek.

44 Dňa 11. apríla 2013 Clark podala proti uvedenému rozhodnutiu odvolanie na First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Súd prvého stupňa (daňové oddelenie)].

45 Tento súd má pochybnosti o platnosti konečného nariadenia najmä vzhľadom na rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710). Taktiež sa pýta na výklad článku 236 colného kódexu.

46 Za týchto podmienok First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Súd prvého stupňa (daňové oddelenie)] rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. b) a článkom 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96, keďže Komisia nerozhodla o trhovohospodárskom zaobchádzaní a individuálnom zaobchádzaní, o ktoré požiadali vyvážajúci výrobcovia z Číny a z Vietnamu, ktorí neboli zaradení do vzorky v súlade s článkom 17 nariadenia č. 384/96?

2. Je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96, keďže Komisia nerozhodla o trhovohospodárskom zaobchádzaní v lehote troch mesiacov od začatia prešetrovania, o ktoré požiadali vyvážajúci výrobcovia z Číny a z Vietnamu, ktorí neboli zaradení do vzorky v súlade s článkom 17 nariadenia č. 384/96?

3. Je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96, keďže Komisia nerozhodla v lehote troch mesiacov od začatia prešetrovania o žiadosti o trhovohospodárske zaobchádzanie, o ktoré požiadali vyvážajúci výrobcovia z Číny a z Vietnamu, ktorí boli zaradení do vzorky v súlade s článkom 17 nariadenia č. 384/96?

4. Je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 3, článkom 4 ods. 1, článkom 5 ods. 4 a článkom 17 nariadenia č. 384/96, keďže na to, aby Komisia mohla správne posúdiť ujmu, a teda aj príčinnú súvislosť, spolupracoval nedostatočný počet výrobcov Únie?

5. Je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 3 ods. 2 nariadenia č. 384/96 a článkom 296 ZFEÚ, keďže dôkazy uvedené v spise týkajúcom sa prešetrovania preukazujú, že ujma spôsobená výrobnému odvetviu Únie bola posúdená na základe vecne chybných údajov, a konečné nariadenie neobsahuje vysvetlenie, prečo sa na tieto dôkazy neprihliadalo?

6. Je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 3 ods. 7 nariadenia č. 384/96, keďže účinky iných faktorov, o ktorých je známe, že môžu spôsobiť ujmu, neboli správne oddelené a odlíšené od účinkov údajných dumpingových dovozov?

7. V akom rozsahu môžu súdy členských štátov vychádzať z výkladu konečného nariadenia uskutočneného Súdnym dvorom v rozsudkoch Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710), aby sa mohli domnievať, že clo nebolo dlžné na základe právnych predpisov v zmysle článku 236 colného kódexu, a to vo vzťahu k spoločnostiam, ktoré tak ako odvolateľky vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada a Zhejiang Aokang Shoes/Rada, neboli zahrnuté do vzorky, ale ktorých žiadosti o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania a individuálneho zaobchádzania neboli preskúmané?“

Vec C-34/14

47 Troma žiadosťami podanými 21. decembra 2011 a 20. januára 2012 na Hlavný colný úrad v Norimbergu podľa článku 236 colného kódexu Puma požiadala o vrátenie antidumpingového cla, ktoré zaplatila z dôvodu dovozu predmetných výrobkov do Únie v období od 7. apríla 2006 do 1. apríla 2011, a to z dôvodu, že sporné nariadenia sú neplatné. Predmetná suma bola vo výške 5 100 983,90 eura.

48 Rozhodnutím z 5. júla 2012 Hlavný colný úrad v Norimbergu zamietol žiadosti podané spoločnosťou Puma. Toto rozhodnutie založil na dvoch dôvodoch, pričom prvý dôvod založil na tom, že rozsudkom Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) Súdny dvor zrušil konečné rozhodnutie, len pokiaľ ide o odvolateľky vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, a druhý dôvod založil na tom, že žiadny z výrobkov dovezených spoločnosťou Puma do Únie nepochádza od týchto odvolateliek.

49 Sťažnosťou podanou na Hlavný colný úrad v Norimbergu 18. júla 2012 Puma opätovne požiadala o vrátenie zaplateného antidumpingového cla. Zmenila však predmetnú sumu na výšku 5 059 386,70 eura.

50 Po zamietnutí tejto sťažnosti rozhodnutím z 13. novembra 2012 podala Puma odvolanie na Finanzgericht München (Finančný súd v Mníchove).

51 Tento súd má pochybnosti o platnosti sporných nariadení najmä vzhľadom na rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710). V tomto rámci sa tiež pýta, či sporné nariadenia a niektoré ustanovenia nariadenia č. 384/96, ktoré tieto nariadenia uplatňovali, sú v súlade s antidumpingovou dohodou WTO. Napokon sa pýta na výklad článku 236 colného kódexu.

52 Za týchto okolností Finanzgericht München (Finančný súd v Mníchove) rozhodol konanie prerušiť a Súdnemu dvoru položiť tieto prejudiciálne otázky:

„1. Sú konečné rozhodnutie a predlžujúce rozhodnutie celkovo platné v rozsahu, v akom neboli zrušené rozsudkami Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710)?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, ale ak uvedené nariadenia nie sú celkovo neplatné:

a) Vo vzťahu ku ktorým vývozcom a výrobcom so sídlom v Číne a vo Vietname, od ktorých odvolateľka nakupovala tovar v rokoch 2006 až 2011, je konečné nariadenie a predlžujúce nariadenie neplatné?

b) Predstavuje rozhodnutie o celkovej alebo čiastočnej neplatnosti uvedených nariadení nepredvídateľnú okolnosť alebo vyššiu moc v zmysle článku 236 ods. 2 druhého pododseku colného kódexu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

53 Rada a Komisia tvrdia, že Clark a Puma nie sú oprávnené dovolávať sa neplatnosti sporných nariadení pred vnútroštátnymi súdmi a že preto je potrebné rozhodnúť o neprípustnosti otázok položených týmito súdmi, ktoré sa týkajú platnosti týchto nariadení.

54 V prvom rade Komisia tvrdí, že právnické osoby ako Clark a Puma sú spornými nariadeniami osobne dotknuté, a teda že sa môžu priamo domáhať ich zrušenia na súde Únie.

55 V tejto súvislosti je potrebné najskôr zdôrazniť, že predmetom konaní vo veci samej sú žiadosti o vrátenie antidumpingových ciel zaplatených podľa sporných nariadení, ktoré predložili Clark a Puma na príslušné vnútroštátne colné orgány podľa článku 236 colného kódexu a ktoré boli týmito orgánmi následne zamietnuté. Na základe týchto rozhodnutí o zamietnutí obe spoločnosti, Clark a Puma, využili právo podať odvolanie, ktoré im priznáva článok 243 colného kódexu, podľa podmienok stanovených vnútroštátnym právom.

56 Podľa ustálenej judikatúry všeobecná zásada, ktorá zaručuje, že každá osoba podliehajúca súdnej právomoci má právo v rámci odvolania podaného proti vnútroštátnemu opatreniu, ktoré voči nej smeruje, dovolávať sa neplatnosti aktu Únie tvoriaceho základ tohto opatrenia, nebráni tomu, aby takéto právo bolo možné vykonať len pod podmienkou, že dotknutá osoba nemala právo podať návrh na jeho zrušenie na súd Únie podľa článku 263 ZFEÚ. Teda iba v prípade, že sa možno domnievať, že osoba mohla bez akýchkoľvek pochybností požadovať zrušenie predmetného aktu, je takejto osobe znemožnené dovolávať sa jeho neplatnosti na príslušnom vnútroštátnom súde (pozri v tomto zmysle rozsudky TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, bod 23; Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, body 28 a 29, ako aj TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, bod 18).

57 Teda iba v prípade, že sa možno domnievať, že právnické osoby ako Clark a Puma sú bez akýchkoľvek pochybností priamo a osobne dotknuté spornými nariadeniami v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ, by im bolo znemožnené domáhať sa ich neplatnosti na vnútroštátnych súdoch.

58 Napokon je potrebné zdôrazniť, že nariadenia ako sporné nariadenia majú normatívny charakter, pokiaľ sa vzťahujú na všetky dotknuté hospodárske subjekty (pozri v tomto zmysle rozsudky Allied Corporation a i./Komisia, 239/82 a 275/82, EU:C:1984:68, body 11 a 12, ako aj TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, bod 18).

59 Napokon je potrebné pripomenúť, že vo svojej judikatúre Súdny dvor identifikoval určité kategórie hospodárskych subjektov, ktoré môžu byť osobne dotknuté nariadením, ktorým sa ukladá antidumpingové clo, bez ohľadu na to, že aj iné subjekty môžu byť individuálne dotknuté z dôvodu určitých vlastností, ktorými sa vyznačujú a ktoré ich odlišujú od iných subjektov (pozri v tomto zmysle rozsudky Extramet Industrie/Rada, C-358/89, EU:C:1991:214, bod 16, a TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, bod 22).

60 Po prvé osobne dotknutými môžu byť tí z výrobcov a vývozcov dotknutého výrobku, ktorým sú pripisované dumpingové praktiky na základe údajov týkajúcich sa ich obchodnej činnosti (rozsudok Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, bod 30 a citovaná judikatúra).

61 Po druhé to isté platí aj pre dovozcov uvedeného výrobku, ktorých predajné ceny boli zohľadnené pri stanovení vývozných cien, a teda ktorí sú dotknutí zisteniami týkajúcimi sa existencie dumpingovej praxe (rozsudky Nashua Corporation a i./Komisia a Rada, C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115, bod 15; Gestetner Holdings/Rada a Komisia, C-156/87, EU:C:1990:116, bod 18, ako aj TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, bod 20).

62 Po tretie to môže byť ešte aj prípad dovozcov pridružených k vývozcom predmetného výrobku, najmä v prípade, keď bola vývozná cena vypočítaná na základe predajnej ceny na trhu Únie zavedenej týmito dovozcami, a v prípade, keď bolo na základe tejto predajnej ceny vypočítané samotné antidumpingové clo (rozsudky Neotype Techmashexport/Komisia a Rada, C-305/86 a C-160/87, EU:C:1990:295, body 19 a 20, ako aj TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, bod 21).

63 V tomto prípade je nesporné, že Clark a Puma nie sú v sporných nariadeniach označené ako výrobcovia alebo vývozcovia predmetného výrobku v zmysle judikatúry citovanej v bode 60 tohto rozsudku. Navyše Komisia vo svojich pripomienkach poznamenala, že netvrdí, že Puma je pridružený dovozca v zmysle judikatúry citovanej v bode 62 tohto rozsudku. Naopak z jej písomných a ústnych pripomienok vyplýva, že tvrdí, že Clark a Puma sa vyznačujú osobitným hospodárskym modelom, a to „original equipment manufacturer“ (OEM), teda modelom podniku dodávajúceho pod svojou vlastnou známkou výrobky vyrobené inými podnikmi, čo je skutočnosť, ktorá bola zohľadnená v sporných nariadeniach.

64 V tejto súvislosti je pravda, že za takýchto osobitných okolností Súdny dvor už s ohľadom na judikatúru citovanú v bode 61 tohto rozsudku rozhodol, že subjekt, ktorý si zvolil uvedený hospodársky model, treba považovať za subjekt osobne dotknutý nariadením, ktorým boli uložené antidumpingové clá (pozri v tomto zmysle rozsudky Nashua Corporation a i./Komisia a Rada, C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115, body 3 a 17 až 20, ako aj Gestetner Holdings/Rada a Komisia, C-156/87, EU:C:1990:116, body 3 a 20 až 23).

65 V tomto prípade je však zrejmé, že odôvodnenia 119 a 120 predbežného nariadenia a odôvodnenia 132 až 135 konečného nariadenia, na ktoré sa odvoláva Komisia, neumožňujú domnievať sa, že Clark a Puma sú v situácii, ktorá je podobná situácii, v ktorej boli vydané rozsudky citované v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, ani že by preto mohli bez akýchkoľvek pochybností priamo navrhnúť, aby súd Únie zrušil sporné nariadenia.

66 Aj keď totiž v rozsudkoch Nashua Corporation a i./Komisia a Rada (C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115), ako aj Gestetner Holdings/Rada a Komisia (C-156/87, EU:C:1990:116) Rada priamo zohľadnila osobnú situáciu niektorých dodávateľov odvolateliek, ktorým bolo uložené antidumpingové clo, v odôvodneniach predbežného nariadenia a konečného nariadenia uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku sa nespomína žiadny konkrétny subjekt a čiastočne odkazujú na zistenia týkajúce sa brazílskych spoločností.

67 Po druhé Rada a Komisia tvrdia, že spoločnostiam Clark a Puma nemožno priznať právo domáhať sa neplatnosti sporných nariadení v rámci takých odvolaní, aké boli podané na vnútroštátne súdy, ktoré podali návrh na začatie prejudiciálneho konania, keďže mali možnosť v súlade s článkom 11 ods. 8 nariadenia č. 384/96 požiadať o vrátenie zaplatených antidumpingových ciel, ale túto možnosť nevyužili v lehote šiestich mesiacov, ktorá bola na to určená.

68 V tejto súvislosti je však najskôr potrebné konštatovať, že znenie článku 11 ods. 8 nariadenia č. 384/96 ani znenie článku 236 colného kódexu, na základe ktorého Clark a Puma predložili žiadosti, ktoré sú predmetom konaní vo veci samej, neposkytujú žiadny písomný podklad, na základe ktorého by bolo možné sa domnievať, že dovozcovia, ktorí nevyužili postup stanovený v článku 11 ods. 8 nariadenia č. 384/96 v lehote na to určenej, nemajú právo domáhať sa postupu stanoveného v článku 236 colného kódexu, alebo že toto právo im už zaniklo.

69 Ďalej je potrebné zdôrazniť, ako to urobil generálny advokát v bodoch 53 a 54 svojich návrhov, že konanie upravené v článku 11 ods. 8 nariadenia č. 384/96 nesleduje ten istý cieľ ako konanie upravené v článku 236 colného kódexu. Cieľom konania upraveného článkom 11 ods. 8 nariadenia č. 384/96 je totiž umožniť dovozcom, ktorí zaplatili antidumpingové clo, požiadať Komisiu prostredníctvom príslušných vnútroštátnych orgánov o jeho vrátenie, pokiaľ sa preukáže, že dumpingové rozpätie, na základe ktorého bolo toto clo zaplatené, bolo odstránené alebo znížené na úroveň, ktorá je pod úrovňou cla, ktoré je v platnosti. V rámci tohto konania dovozcovia nespochybňujú zákonnosť uloženého antidumpingového cla, ale tvrdia, že došlo k zmene situácie, ktorá má priamy vplyv na pôvodne stanovené dumpingové rozpätie. Naproti tomu konanie upravené v článku 236 colného kódexu umožňuje uvedeným dovozcom požiadať o vrátenie dovozného alebo vývozného cla, ktoré zaplatili, a to v prípade, ak sa preukáže, že toto clo nebolo v čase jeho zaplatenia dlžné na základe právnych predpisov.

70 Napokon štruktúra týchto dvoch konaní je úplne odlišná. Konkrétne konanie upravené v článku 11 ods. 8 nariadenia č. 384/96 patrí do právomoci Komisie a možno ho uplatniť len v lehote šiestich mesiacov od dátumu, kedy príslušné orgány riadne stanovili konečnú sumu cla, ktoré sa má vybrať, zatiaľ čo konanie upravené v článku 236 colného kódexu patrí do právomoci vnútroštátnych colných orgánov a možno ho využiť v lehote troch rokov odo dňa oznámenia uvedeného cla dlžníkovi.

71 Po tretie Rada a Komisia tvrdia, že spoločnostiam Clark a Puma nemožno priznať možnosť, aby v rámci takej námietky neplatnosti, aká smeruje proti sporným nariadeniam, namietali porušenie ustanovení nariadenia č. 384/96 týkajúcich sa žiadostí o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania alebo individuálneho zaobchádzania. To by totiž znamenalo, že dovozcovia by boli oprávnení domáhať sa práv subjektívnej povahy, ktoré toto nariadenie zakotvuje len v prospech výrobcov a vývozcov, na ktorých sa vzťahuje antidumpingové prešetrovanie.

72 Táto argumentácia je v tomto kontexte irelevantná. Situácia, v akej sa nachádzajú Clark a Puma, nie je situáciou osoby, ktorá by sa na súde Únie domáhala zrušenia nariadenia, ktorým bolo zavedené antidumpingové clo, ale situáciou osoby, ktorá sa na vnútroštátnom súde domáha neplatnosti takéhoto nariadenia v rámci odvolania proti vnútroštátnemu opatreniu prijatému na základe tohto aktu, ktorého napadnutie na súde Únie by bolo zjavne neprípustné.

73 Ako uviedol generálny advokát v bode 59 svojich návrhov, dovozcovia ako Clark a Puma, ktorí zaplatili antidumpingové clo, majú nepochybný a skutočný záujem a oprávnenie tvrdiť v rámci odvolania, o aké ide vo veci samej, že nariadenia, ktorými sa ukladá toto clo, sú neplatné, keďže uvedené clo bolo uložené bez toho, aby Komisia predtým rozhodla podľa pravidiel stanovených nariadením č. 384/96 o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania alebo individuálneho zaobchádzania podaných výrobcami alebo vývozcami predmetných výrobkov. Nezohľadnenie týchto žiadostí môže mať totiž negatívny vplyv na antidumpingové clo, ktoré bude na konci konania uložené na výrobky dotknutých subjektov (pozri v tomto zmysle rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada, C-249/10 P, EU:C:2012:53, bod 42, a Zhejiang Aokang Shoes/Rada, C-247/10 P, EU:C:2012:710, bod 36).

74 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné dospieť k záveru, že Clark a Puma treba považovať za subjekty oprávnené dovolávať sa neplatnosti sporných nariadení pred vnútroštátnymi súdmi, takže položené prejudiciálne otázky sú prípustné.

O otázkach týkajúcich sa platnosti konečného nariadenia

75 Prvou a šiestou otázkou vo veci C-659/13, ako aj prvou otázkou a druhou otázkou písm. a) vo veci C-34/14, ktoré treba preskúmať spoločne, sa oba vnútroštátne súdy pýtajú, či je konečné nariadenie z rôznych dôvodov v rozpore s článkom 296 ZFEÚ, ako aj článkom 2 ods. 7 písm. b) a c), článkom 3 ods. 1, 2 a 5 až 7, článkom 4 ods. 1, článkom 5 ods. 4, článkom 9 ods. 5 a 6, alebo článkom 17 nariadenia č. 384/96, ak sa posudzujú jednotlivo v prípade niektorých týchto článkov alebo ustanovení, a spoločne v prípade iných.

Úvodné pripomienky

76 Na úvod je potrebné konštatovať, že niektoré dôvody, ktoré viedli vnútroštátny súd vo veci C-659/13 k tomu, aby sa opýtal, či je konečné nariadenie neplatné, sa vzťahujú na prešetrovanie Komisiou, ktoré viedlo k prijatiu tohto nariadenia (prvá a štvrtá otázka). Ostatné dôvody sa týkajú samotného uvedeného nariadenia (piata a šiesta otázka). Predmetné nariadenie je akt Rady. Toto nariadenie navyše v podstate potvrdilo metodologický a procedurálny výber vykonaný Komisiou v rámci tohto prešetrovania, ako aj posúdenia a závery, ktoré z neho táto inštitúcia vyvodila v predbežnom nariadení.

77 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že všetky tieto otázky uvedeného vnútroštátneho súdu sa netýkajú len činnosti Komisie, ako to výslovne vyplýva z uvedených otázok, ale aj činnosti Rady. Rovnakým spôsobom treba okrem toho chápať aj otázky položené vo veci C-34/14. Aj keď znenie týchto otázok nešpecifikuje dôvody neplatnosti, z ktorých vnútroštátny súd vychádza, na základe rozhodnutia tohto vnútroštátneho súdu možno konštatovať, že niektoré dôvody sa týkajú prešetrovania Komisiou a iné dôvody sa týkajú záverov, ktoré z neho Rada vyvodila v konečnom nariadení.

78 Vo veci C-34/14 sa vnútroštátny súd ďalej v rámci svojej prvej otázky a druhej otázky písm. a) tiež pýta na platnosť predlžujúceho nariadenia. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že vnútroštátny súd v tejto súvislosti neuvádza žiadny iný možný dôvod neplatnosti ako tie, ktoré ho viedli k pochybnostiam o platnosti konečného nariadenia.

79 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že len ak preskúmanie otázok týkajúcich sa konečného nariadenia povedie k záveru, že toto nariadenie je v celosti alebo čiastočne neplatné, predlžujúce nariadenie by sa mohlo prípadne považovať za neplatné v rovnakom rozsahu.

80 Napokon vo veci C-34/14 vnútroštátny súd v rámci svojich otázok týkajúcich sa platnosti konečného nariadenia vychádza jednak z antidumpingovej dohody WTO a jednak z niektorých rozhodnutí a odporúčaní DSB, ktoré by podľa neho mohli mať vplyv na platnosť tohto nariadenia.

81 Za týchto podmienok je potrebné najprv zistiť, či je možné sa v tejto veci dovolávať tejto dohody a týchto rozhodnutí a odporúčaní DSB, a teda či sa musí platnosť konečného nariadenia posudzovať pri ich zohľadnení.

82 Po prvé z článku 216 ods. 2 ZFEÚ vyplýva, že medzinárodné dohody uzavreté Úniou zaväzujú jej inštitúcie, a teda majú prednosť pred právnymi aktmi, ktoré inštitúcie prijímajú (rozsudok Intertanko a i., C-308/06, EU:C:2008:312, bod 42 a citovaná judikatúra).

83 V tomto prípade, keďže Únia je zmluvnou stranou antidumpingovej dohody WTO, táto dohoda zaväzuje aj jej inštitúcie.

84 Po druhé z ustálenej judikatúry vyplýva, že na ustanovenia medzinárodnej dohody, ktorej zmluvnou stranou je Únia, sa možno odvolávať na podporu žaloby o neplatnosť aktu sekundárneho práva Únie, na podporu námietky založenej na neplatnosti takéhoto aktu alebo aj na podporu žaloby o náhradu škody len pod podmienkou jednak, že povaha a štruktúra predmetnej dohody tomu nebránia, a jednak, že uvádzané ustanovenia sa zdajú byť z hľadiska ich obsahu nepodmienené a dostatočne presné (pozri v tomto zmysle rozsudky Intertanko a i., C-308/06, EU:C:2008:312, body 43 a 45, ako aj FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, body 110 a 120).

85 Súdny dvor opakovane rozhodol, že berúc do úvahy ich povahu a ich štruktúru, dohody WTO sa v zásade neuvádzajú medzi normami, vo vzťahu ku ktorým možno preskúmavať zákonnosť aktov inštitúcií Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky Portugalsko/Rada, C-149/96, EU:C:1999:574, bod 47, a Komisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, bod 38).

86 Navyše Súdny dvor rozhodol, že pripustenie toho, aby úloha spočívajúca v zabezpečení súladu práva Únie s dohodami WTO prislúchala priamo súdu Únie, by zbavilo legislatívne a výkonné orgány Únie manévrovacieho priestoru, ktorý majú obdobné orgány obchodných partnerov Únie. Je totiž nesporné, že určité zmluvné strany, medzi nimi aj najvýznamnejší obchodní partneri Únie, v súvislosti s predmetom a cieľom dohôd WTO vyvodili presne ten záver, že tieto dohody nepatria k normám, s ohľadom na ktoré súdne orgány skúmajú zákonnosť ich vnútroštátnych právnych predpisov. Takáto absencia reciprocity, pokiaľ by sa pripustila, by mohla viesť k nevyváženosti v uplatňovaní dohôd WTO (rozsudky Portugalsko/Rada, C-149/96, EU:C:1999:574, body 43 až 46, a Komisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, bod 39).

87 S ohľadom na uvedené Súdny dvor v dvoch situáciách výnimočne pripustil, že súdu Únie prináleží v prípade potreby preskúmať zákonnosť aktu Únie a aktov prijatých na jeho uplatnenie s ohľadom na dohody WTO. Po prvé ide o prípad, keď Únia zamýšľala splniť konkrétny záväzok, ktorý prevzala v rámci týchto dohôd, a po druhé o prípad, keď predmetný akt práva Únie výslovne odkazuje na konkrétne ustanovenia uvedených dohôd (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, body 40 a 41, ako aj citovanú judikatúru).

88 Preto je potrebné zistiť, o aký prípad ide v tejto veci.

89 V tejto súvislosti je potrebné najskôr konštatovať, že článok 9 ods. 5 druhý pododsek nariadenia č. 384/96, ktorého sa týkajú otázky vnútroštátneho súdu vo veci C-34/14, ani žiadny iný článok tohto nariadenia neodkazuje na žiadne konkrétne ustanovenie týchto dohôd.

90 Ďalej aj keď je pravda, že odôvodnenie 5 nariadenia č. 384/96 uvádza, že pravidlá antidumpingovej dohody WTO treba zaviesť do práva Únie „v miere, v akej je to možné“, táto formulácia sa má chápať v tom zmysle, že aj keď normotvorca Únie zamýšľal zohľadniť pravidlá tejto dohody pri prijatí nariadenia č. 384/96, neprejavil úmysel prebrať všetky tieto pravidlá do tohto nariadenia (rozsudok Komisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, bod 52).

91 Súdny dvor už konkrétne uviedol, že článok 2 ods. 7 nariadenia č. 384/96 predstavuje prejav vôle normotvorcu Únie prijať postup, ktorý je vlastný právnemu poriadku Únie, a to zavedením osobitného režimu podrobných pravidiel výpočtu normálnej hodnoty s ohľadom na dovozy s pôvodom v krajinách s iným ako trhovým hospodárstvom (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, body 47 až 50 a 53). Ustanovenia článku 9 ods. 5 druhého pododseku nariadenia č. 384/96 odkazujú na článok 2 ods. 7 tohto nariadenia a tvoria neoddeliteľnú súčasť režimu, ktorý sa ním zavádza.

92 Preto je potrebné vyvodiť záver, že s cieľom spochybniť zákonnosť konečného nariadenia sa nemožno odvolávať na antidumpingovú dohodu WTO.

93 Po tretie je potrebné stanoviť, či je možné tento záver spochybniť dvoma správami DSB, na ktoré odkazuje uvedený vnútroštátny súd. Prvá z nich sa týka veci „Európske spoločenstvá – konečné antidumpingové opatrenia týkajúce sa určitých spojovacích materiálov zo železa alebo z ocele s pôvodom v Číne (WT/DS397/R)“, ako to bolo uvedené v bode 20 tohto rozsudku. Druhá z týchto správ, ktorá v niektorých bodoch prevzala podstatu prvej z nich, sa týka veci „Európska únia – antidumpingové opatrenia na určitú obuv z Číny (WT/DS405/R)“, a okrem iného sa venuje zlučiteľnosti sporných nariadení s dohodami WTO.

94 V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že vzhľadom na povahu a štruktúru systému urovnávania sporov zavedeného dohodami WTO a na dôležité miesto, aké tento systém vyhradzuje rokovaniu zmluvných strán, súd Únie nemôže v žiadnom prípade preskúmavať zákonnosť alebo platnosť aktov Únie vo vzťahu k pravidlám WTO, pokiaľ neuplynula primeraná lehota Únie na vykonanie rozhodnutí a odporúčaní DSB, ktorými sa konštatovalo nedodržanie uvedených pravidiel, keďže táto lehota by stratila zmysel (pozri v tomto zmysle rozsudky Biret International/Rada, C-93/02 P, EU:C:2003:517, bod 62, ako aj X a X BV, C-319/10 a C-320/10, EU:C:2011:720, bod 41).

95 Okrem toho samotné uplynutie tejto lehoty neimplikuje, že Únia vyčerpala možnosti nájsť riešenie sporu s ostatnými stranami, ktoré stanovuje uvedený systém urovnávania sporov. Za týchto podmienok by uloženie povinnosti súdu Únie preskúmavať zákonnosť alebo platnosť predmetných opatrení Únie z hľadiska pravidiel WTO a rozhodnutí a odporúčaní DSB, ktorými sa konštatuje ich nedodržanie, len z dôvodu uplynutia tejto lehoty, mohlo mať za následok oslabenie pozície Únie pri hľadaní riešenia, ktoré by bolo v súlade s pravidlami WTO a zároveň obojstranne prijateľné pre strany

sporu (pozri v tomto zmysle rozsudky Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, body 51 a 54; FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, body 117 a 125 až 130, ako aj X a X BV, C-319/10 a C-320/10, EU:C:2011:720, body 36 a 37).

96 Teda ani po uplynutí uvedenej lehoty sa jednotlivec nemôže odvolávať na takéto rozhodnutia a odporúčania DSB s cieľom dosiahnuť preskúmanie zákonnosti alebo platnosti konania inštitúcií Únie, aspoň mimo prípadov, keď v nadväznosti na tieto rozhodnutia a odporúčania Únia zamýšľala prevziať osobitnú povinnosť (pozri v tomto zmysle rozsudky Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, body 40 a 41; Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, body 30 až 35, ako aj X a X BV, C-319/10 a C-320/10, EU:C:2011:720, bod 37).

97 V tomto prípade vo vzťahu k veci „Európska únia – antidumpingové opatrenia na určitú obuv z Číny (WT/DS405/R)“, DSB skutočne rozhodol, že časť ustanovení článku 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 je nezlučiteľná s niektorými pravidlami WTO „ako takými“ a zároveň „uplatňovanými“ v sporných nariadeniach. Obmedzil sa však na odporúčanie, aby Únia zosúladila nariadenie č. 1225/2009, ktoré medzitým zrušilo a nahradilo dané nariadenie, s uvedenými pravidlami. Neuviedol teda žiadne osobitné odporúčanie týkajúce sa sporných nariadení.

98 Na druhej strane žiadna skutočnosť neumožňuje konštatovať, že normotvorca Únie zamýšľal prevziať osobitnú povinnosť, pokiaľ ide o sporné nariadenia, v nadväznosti na túto správu alebo správu DSB týkajúcu sa veci „Európske spoločenstvá – konečné antidumpingové opatrenia týkajúce sa určitých spojovacích materiálov zo železa alebo z ocele s pôvodom v Číne (WT/DS397/R)“, ktorou už dospel k nezlučiteľnosti článku 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 s pravidlami WTO z rovnakého dôvodu a odporučil zosúladenie tohto ustanovenia.

99 V odôvodneniach 5 a 6 nariadenia č. 765/2012 totiž normotvorca Únie vyjadril, že má „v úmysle vykonať“ tieto rozhodnutia a odporúčania DSB „formou zodpovedajúcou jej záväzkom voči WTO“, a rozhodol, že zmena nariadenia č. 1225/2009 vykonaná na tento účel sa vzťahuje len na prešetrovania začaté na základe ustanovení tohto nariadenia a po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 765/2012, ako to vyplýva z článku 2 tohto nariadenia. Tento normotvorca teda neupravil, aby sa táto zmena vzťahovala na prešetrovanie začaté pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 765/2012 na základe nariadenia č. 384/96, ako je prešetrovanie, na základe ktorého boli prijaté sporné nariadenia.

100 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v rámci predmetných vecí sa nemožno odvolávať na antidumpingovú dohodu WTO, ani na dve správy uvedené v bode 93 tohto rozsudku, a teda že na základe nich nemožno preskúmať platnosť konečného nariadenia.

O platnosti konečného nariadenia vzhľadom na článok 2 ods. 7 písm. b) nariadenia č. 384/96

101 Prvou otázkou vo veci C-659/13, ako aj v podstate prvou otázkou a druhou otázkou písm. a) vo veci C-34/14 sa vnútroštátne súdy pýtajú, či je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je podľa nich v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. b) nariadenia č. 384/96, keďže Rada a Komisia nerozhodli o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania predložených čínskymi a vietnamskými vyvážajúcimi výrobcami, ktorí neboli zahrnutí do vzorky vytvorenej podľa článku 17 tohto nariadenia.

102 V tomto prípade preskúmanie konečného nariadenia vedie ku konštatovaniu troch skutočností. Po prvé niektorí čínski a vietnamskí vyvážajúci výrobcovia, ktorí boli predmetom prešetrovania, na konci ktorého bolo prijaté toto nariadenie, požiadali o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania na základe článku 2 ods. 7 písm. b) nariadenia č. 384/96. Po druhé Komisia sa rozhodla využiť možnosť vytvoriť vzorky v rámci prešetrovania na základe článku 17 uvedeného nariadenia vzhľadom na vysoký počet dotknutých subjektov. Po tretie Komisia, ktorej pozíciu v tejto otázke potvrdila Rada, rozhodla, vzhľadom na využitie metódy výberu vzorky a vysoký počet žiadostí o priznanie trhovohospodárskeho

zaobchádzania, ktoré jej boli predložené, o žiadostiach čínskych a vietnamských vyvážajúcich výrobcov zahrnutých do jej vzorky, nie však o žiadostiach tých vyvážajúcich výrobcov, ktorí neboli zahrnutí do tejto vzorky.

103 Vzhľadom na tieto skutočnosti a pri zohľadnení relevantnej judikatúry je potrebné posúdiť, či je konanie, ktoré viedlo k prijatiu sporných nariadení, v súlade s článkom 2 ods. 7 písm. b) nariadenia č. 384/96.

104 V tejto súvislosti je najskôr potrebné uviesť, že odsek 1 článku 17 nariadenia č. 384/96 stanovuje, že v prípade, keď je počet hospodárskych subjektov dotknutých antidumpingovým prešetrovaním veľký, takéto prešetrovanie sa môže obmedziť na výber primeraného počtu strán použitím vzoriek, ktoré sú štatisticky reprezentatívne. Podľa odseku 2 tohto článku konečný výber strán zahrnutých do takýchto vzoriek prináleží Komisii. Podľa odseku 3 uvedeného článku sa však individuálne dumpingové rozpätie musí vypočítať pre každého vývozcu alebo výrobcu, ktorý nebol zahrnutý do vzorky a ktorý o to požiadal, okrem prípadu, keď je ich počet tak veľký, že individuálne prešetrovanie by bolo neúmerne sťažené a prekážalo by včasnému ukončeniu prešetrovania.

105 Článok 2 nariadenia č. 384/96 ďalej vo svojom odseku 1 stanovuje základné pravidlo, podľa ktorého je určenie normálnej hodnoty výrobku, ktorá predstavuje jednu zo základných etáp, ktorá má umožniť stanoviť, či existuje prípadný dumping, spravidla založené na cenách zaplatených alebo obvykle platených pri bežnom obchodovaní nezávislými zákazníkmi vo vyvážajúcej krajine (pozri v tomto zmysle rozsudok GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, bod 19).

106 Článok 2 ods. 7 písm. a) nariadenia č. 384/96 však stanovuje, že v zmysle výnimky zo základného pravidla uvedeného v predchádzajúcom bode tohto rozsudku sa v prípade dovozov z krajín s iným ako trhovým hospodárstvom normálna hodnota spravidla určí na základe ceny alebo vytvorenej hodnoty v tretej krajine s trhovým hospodárstvom. Toto ustanovenie má za cieľ predchádzať zohľadneniu cien a nákladov, ktoré platia v krajinách s iným ako trhovým hospodárstvom, keďže tieto parametre nie sú normálnym výsledkom síl, ktoré pôsobia na trhu (rozsudky GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, bod 20, a Rada/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, bod 66).

107 Okrem toho v prípade dovozov najmä z Číny, Vietnamu a z každej krajiny s iným ako trhovým hospodárstvom, ktorá je členom WTO k dátumu začatia antidumpingového prešetrovania, článok 2 ods. 7 písm. b) nariadenia č. 384/96 stanovuje, že normálna hodnota sa určí v súlade s článkom 2 ods. 1 až 6 tohto nariadenia, ak sa na základe riadne preukázateľných tvrdení jedného alebo niekoľkých výrobcov, ktorí majú sídlo v týchto krajinách a podliehajú prešetrovaniu, preukáže, že u tohto výrobcu, resp. výrobcov prevládajú podmienky trhového hospodárstva.

108 Ako vyplýva z rôznych nariadení, z ktorých vychádza článok 2 ods. 7 písm. b) nariadenia č. 384/96, cieľom tejto úpravy je umožniť výrobcom, na ktorých sa vzťahujú podmienky trhového hospodárstva, ktoré vznikli v dotknutých krajinách, získať postavenie zodpovedajúce ich individuálnej situácii, a nie postavenie zodpovedajúce celkovej situácii krajiny, v ktorej majú sídlo (pozri v tomto zmysle rozsudky Rada/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, body 67 až 69, a Komisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, bod 49).

109 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na to, že Rada a Komisia sú adresátmi žiadostí predložených podľa článku 2 ods. 7 písm. b) a c) nariadenia č. 384/96, prináleží im posúdiť, či sú dôkazy predložené dotknutými výrobcami dostatočné na preukázanie toho, že požadované kritériá sú splnené (pozri v tomto zmysle rozsudok Rada/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, body 70 a 107).

110 Navyše Rada a Komisia majú povinnosť rozhodnúť o žiadosti o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania, ktorú podá akýkoľvek výrobca so sídlom v krajine s iným ako trhovým hospodárstvom, ktorá je členom WTO k dátumu začatia antidumpingového prešetrovania, aj keď využívajú metódu

výberu vzorky stanovenú v článku 17 nariadenia č. 384/96 (pozri v tomto zmysle rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada, C-249/10 P, EU:C:2012:53, body 32 a 36 až 38, ako aj Zhejiang Aokang Shoes/Rada, C-247/10 P, EU:C:2012:710, body 24, 29, 30 a 32).

111 Súdny dvor sa napokon domnieval, že porušenie tejto povinnosti má za následok to, že nariadenie, ktorým Rada uložila antidumpingové clo na konci prešetrovania, je nezákonné, keďže ukladá konečné antidumpingové clo a ustanovuje konečný výber predbežného antidumpingového cla na výrobky pochádzajúce od dotknutých výrobcov (pozri v tomto zmysle rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada, C-249/10 P, EU:C:2012:53, bod 43, a Zhejiang Aokang Shoes/Rada, C-247/10 P, EU:C:2012:710, bod 37).

112 Z toho vyplýva, že skutočnosť, že Rada a Komisia nerozhodli o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania predložených čínskymi a vietnamskými vyvážajúcimi výrobcami, ktorí neboli zahrnutí do vzorky vytvorenej podľa článku 17 nariadenia č. 384/96, predstavuje porušenie článku 2 ods. 7 písm. b) tohto nariadenia. Preto je potrebné rozhodnúť, že konečné nariadenie je v tomto rozsahu neplatné.

O platnosti konečného nariadenia vzhľadom na článok 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96

113 Svojou prvou otázkou vo veci C-659/13 sa vnútroštátny súd tiež pýta, či je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96, keďže Rada a Komisia nerozhodli o žiadostiach o priznanie individuálneho zaobchádzania predložených čínskymi a vietnamskými vyvážajúcimi výrobcami, ktorí neboli zahrnutí do vzorky vytvorenej podľa článku 17 tohto nariadenia.

114 Preskúmanie konečného nariadenia vedie ku konštatovaniu, že hoci niektorí čínski a vietnamskí vyvážajúci výrobcovia, na ktorých sa vzťahovalo prešetrovanie, na konci ktorého bolo prijaté toto nariadenie, požiadali o priznanie individuálneho zaobchádzania na základe článku 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96, Komisia, ktorej pozíciu v tejto otázke potvrdila Rada, rovnakým spôsobom a z tých istých dôvodov ako v prípade žiadostí o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania rozhodla len o žiadostiach o individuálne zaobchádzanie vyvážajúcich výrobcov zahrnutých do vzorky vytvorenej podľa článku 17 uvedeného nariadenia.

115 Za týchto podmienok je potrebné preskúmať, či týmto konaním Rada a Komisia porušili článok 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96.

116 Preskúmanie tohto ustanovenia vedie k viacerým zisteniam.

117 Zo samotného znenia tohto ustanovenia najskôr vyplýva, že antidumpingové clá uložené Radou alebo Komisiou sa musia v každom prípade stanoviť vo vhodnej výške a nediskriminačným spôsobom pre každého dodávateľa výrobku, ktorého dovozy sú predmetom dumpingu a spôsobujú ujmu, bez ohľadu na ich pôvod.

118 Z uvedeného ustanovenia ďalej vyplýva, že Rada a Komisia majú pri prijímaní nariadenia, ktorým sa ukladá antidumpingové clo, v zásade povinnosť v tomto nariadení špecifikovať výšku antidumpingového cla stanoveného pre každého dodávateľa, na ktorého sa toto ustanovenie vzťahuje, okrem prípadu, ak by takéto individuálne zaobchádzanie bolo neuskutočniteľné.

119 Článok 9 ods. 5 prvý pododsek nariadenia č. 384/96 sa však od tejto zásady odchyľuje v prípade uvedenom v článku 2 ods. 7 písm. a) tohto nariadenia, ak Rada alebo Komisia prijme nariadenie, ktorým sa ukladá antidumpingové clo na dovozy s osobitným pôvodom, konkrétne z krajiny s iným ako trhovým hospodárstvom. V takom prípade totiž normotvorca Únie stanovil odlišné „všeobecné

pravidlo“, podľa ktorého je nevyhnutné a zároveň dostatočné, aby nariadenie prijaté Radou alebo Komisiou špecifikovalo sumu antidumpingového cla, ktoré sa ukladá na úrovni príslušnej dodávateľskej krajiny.

120 Vzhľadom na uvedené článok 9 ods. 5 druhý pododsek nariadenia č. 384/96 stanovuje, že individuálne antidumpingové clo sa určuje pre dodávateľov so sídlom v krajine s iným ako trhovým hospodárstvom, ak majú navyše postavenie vývozcu, pokiaľ na základe náležite odôvodnených tvrdení preukážu, že spĺňajú kritériá odôvodňujúce toto individuálne zaobchádzanie. Uplatňuje sa na nich teda toto individuálne antidumpingové clo, a to namiesto antidumpingového cla stanoveného na úrovni krajiny, ktoré by sa na nich vzťahovalo pri neexistencii takéhoto tvrdenia.

121 V tejto súvislosti treba uviesť, že pokiaľ sa francúzska jazyková verzia tohto ustanovenia môže vykladať tak, že Rada a Komisia majú len možnosť uplatniť individuálne clo v prípade, že sú splnené podmienky stanovené v uvedenom ustanovení, z iných jazykových verzií toho istého ustanovenia, osobitne z nemeckej, anglickej, dánskej a talianskej jazykovej verzie tohto ustanovenia vyplýva, že tieto inštitúcie sú v takej situácii povinné uplatniť individuálne clo.

122 Podľa ustálenej judikatúry potreba jednotného uplatňovania, a teda výkladu aktu Únie, vylučuje, aby bol tento akt posudzovaný izolovane v jednej zo svojich jazykových verzií, ale naopak vyžaduje, aby bol vykladaný podľa skutočnej vôle jeho autora a ním sledovaného účelu, najmä s prihliadnutím na všetky jeho verzie (rozsudok X, C-486/12, EU:C:2013:836, bod 19 a citovaná judikatúra).

123 Rada a Komisia sú preto v zásade povinné preskúmať žiadosti o individuálne zaobchádzanie, ktoré sú im adresované na základe článku 9 ods. 5 druhého pododseku nariadenia č. 384/96 a rozhodnúť o týchto žiadostiach, ako to musia urobiť v prípade žiadostí o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania, ako bolo uvedené v bode 110 tohto rozsudku.

124 Na základe uvedeného tieto rôzne skutočnosti vyplývajúce zo znenia článku 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 neumožňujú odpovedať na otázku, či sú uvedené inštitúcie oslobodené od takejto povinnosti, pokiaľ využijú metódu výberu vzorky. Preto je na účely výkladu tohto ustanovenia potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok VEMW a i., C-17/03, EU:C:2005:362, bod 41 a citovanú judikatúru). V tomto rámci je predovšetkým potrebné preskúmať vzťah, ktorý existuje jednak medzi uvedeným ustanovením a jednak článkom 17 nariadenia č. 384/96, ktorý upravuje túto metódu výberu vzorky.

125 V tejto súvislosti je potrebné najskôr konštatovať, že článok 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 neobsahuje žiadny výslovný odkaz na uplatňovanie článku 17 tohto nariadenia v rámci jeho ustanovení.

126 Znenie tohto článku 9 ods. 5 sa líši od znenia článku 9 ods. 6 nariadenia č. 384/96, ktorý takýto výslovný odkaz obsahuje.

127 Tento rozdiel, ktorý existuje medzi znením článku 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 na jednej strane a znením článku 9 ods. 6 tohto nariadenia na druhej strane, môže predstavovať skutočnosť, ktorá odôvodňuje výklad odseku 5 článku 9 uvedeného nariadenia v tom zmysle, že v rámci tohto článku a na rozdiel od odseku 6 tohto článku 9 je článok 17 nariadenia č. 384/96 irelevantný.

128 Takýto výklad potvrdzuje aj kontext, do ktorého patrí článok 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96, a najmä článok 17 ods. 3 tohto nariadenia, ako aj ciele sledované právnou úpravou, ktorej súčasťou sú tieto ustanovenia.

129 Hoci cieľom článku 17 ods. 3 nariadenia č. 384/96 je zamedziť tomu, aby výpočet individuálnych dumpingových rozpätí vytváral nadmernú administratívnu záťaž pre Radu a Komisiu, jeho cieľom nie je znížiť ani vylúčiť administratívnu záťaž vyplývajúcu pre tieto inštitúcie z preskúmania tvrdení predložených podľa článku 9 ods. 5 druhého pododseku tohto nariadenia, keďže toto preskúmanie ako také nezahŕňa výpočet individuálnych dumpingových rozpätí dotknutých vyvážajúcich výrobcov.

130 Okrem toho ako sa uvádza v odôvodnení 7 nariadenia č. 1972/2002, druhý pododsek uvedeného článku 9 ods. 5 bol zapracovaný do nariadenia č. 384/96 s cieľom stanoviť jasné a konkrétne kritériá uvedené v tomto druhom pododseku písm. a) až e), ktoré musí spĺňať vyvážajúci výrobca so sídlom v krajine s iným ako trhovým hospodárstvom, aby mohol požiadať o to, aby sa na neho vzťahovalo individuálne antidumpingové clo vypočítané na základe porovnania normálnej hodnoty uplatniteľnej na všetkých vyvážajúcich výrobcov so sídlom v uvedenej krajine s jeho „individuálnymi vývoznými cenami“.

131 Preto ak sa vyvážajúci výrobca so sídlom v krajine s iným ako trhovým hospodárstvom dovoláva článku 9 ods. 5 druhého pododseku nariadenia č. 384/96 z dôvodu, že jeho individuálne vývozné ceny sú určené dostatočne nezávislým spôsobom od štátu, od Rady a Komisie chce získať uznanie skutočnosti, že z tohto pohľadu sa nachádza v situácii, ktorá je podstatne odlišná od situácie ostatných vyvážajúcich výrobcov so sídlom v tejto krajine. Z tohto dôvodu žiada o individuálne zaobchádzanie, zatiaľ čo s týmito ostatnými vyvážajúcimi výrobcami sa v praxi zaobchádza ako s jedným subjektom.

132 Ak by sa malo uznať, že Rada a Komisia môžu na vyvážajúceho výrobcu, ktorý sa nachádza v situácii uvedenej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, uplatňovať antidumpingové clo stanovené na úrovni príslušnej krajiny a vypočítané na základe váženého priemerného dumpingového rozpätia stanoveného pre vyvážajúcich výrobcov zaradených do vzorky, bez toho, aby predtým rozhodli o žiadosti takéhoto vyvážajúceho výrobcu, znamenalo by to, že sa týmto inštitúciám umožňuje zaobchádzať s týmto vyvážajúcim výrobcom tým istým spôsobom ako s vyvážajúcimi výrobcami zahrnutými v uvedenej vzorke, hoci poslední uvedení vyvážajúci výrobcovia sa *a priori* nachádzajú v odlišnej situácii.

133 Navyše takéto zaobchádzanie nemožno odôvodniť skutočnosťou, že prešetrovanie zahŕňa veľký počet strán, keďže pred preskúmaním tvrdení predložených podľa článku 9 ods. 5 druhého pododseku nariadenia č. 384/96 nie je možné vedieť, či počet vyvážajúcich výrobcov, voči ktorým by sa malo uplatniť individuálne clo, je tak veľký, aby umožňoval vylúčiť výpočet individuálnych dumpingových rozpätí, ako to stanovuje článok 17 ods. 3 tohto nariadenia. Takýto výklad článku 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 by porušoval zásadu rovnosti zaobchádzania, v súlade s ktorou sa majú vykladať všetky akty Únie (rozsudok Chatzi, C-149/10, EU:C:2010:534, bod 43).

134 Z toho vyplýva, že na základe cieľa sledovaného článkom 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96 je potrebné potvrdiť záver, ku ktorému Súdny dvor predbežne dospel v bode 127 tohto rozsudku.

135 Z toho vyplýva, že skutočnosť, že Rada a Komisia nerozhodli o žiadostiach o priznanie individuálneho zaobchádzania predložených čínskymi a vietnamskými vyvážajúcimi výrobcami, ktorí neboli zahrnutí do vzorky vytvorenej podľa článku 17 nariadenia č. 384/96, predstavuje porušenie článku 9 ods. 5 tohto nariadenia. Preto je potrebné rozhodnúť, že konečné nariadenie je v tomto rozsahu neplatné.

O platnosti konečného nariadenia vzhľadom na článok 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96

136 Na úvod treba uviesť, že treťou otázkou vo veci C-659/13, ako aj v podstate prvou otázkou a druhou otázkou písm. a) vo veci C-34/14 sa vnútroštátne súdy pýtajú, či je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96, keďže Rada

a Komisia nerozhodli v lehote troch mesiacov stanovenej v tomto ustanovení o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania predložených čínskymi a vietnamskými vyvážajúcimi výrobcami, ktorí boli zahrnutí do vzorky vytvorenej podľa článku 17 tohto nariadenia.

137 Preskúmanie konečného nariadenia vedie ku konštatovaniu, že aj keď Rada a Komisia skutočne rozhodli o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania, ktoré im predložili čínski alebo vietnamskí vyvážajúci výrobcovia zahrnutí v uvedenej vzorke, urobili tak až po uplynutí lehoty stanovenej v článku 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96.

138 Za týchto podmienok je potrebné určiť, či má nedodržanie tejto lehoty za následok neplatnosť konečného nariadenia.

139 V tejto súvislosti zo samotného znenia článku 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96 vyplýva, že určenie, či výrobca, ktorý požiadal o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania, spĺňa kritériá na priznanie tohto zaobchádzania, sa prijme do troch mesiacov od začatia prešetrovania (pozri v tomto zmysle rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada, C-249/10 P, EU:C:2012:53, bod 39, a Zhejiang Aokang Shoes/Rada, C-247/10 P, EU:C:2012:710, bod 31).

140 Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že nedodržanie lehoty stanovenej v tomto článku môže viesť k zrušeniu nariadenia prijatého na záver konania len vtedy, ak existuje možnosť, že uvedené konanie mohlo na základe tejto nezrovnalosti viesť k inému výsledku. Navyše aj keď od osoby, ktorá sa odvoláva na takúto nezrovnalosť, nemožno požadovať, aby preukázala, že bez takejto nezrovnalosti by predmetné rozhodnutie malo priaznivejší obsah, pokiaľ ide o jej záujmy, takáto osoba musí konkrétnym spôsobom preukázať, že takáto hypotéza nie je úplne vylúčená (pozri v tomto zmysle rozsudky Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Rada, C-141/08 P, EU:C:2009:598, body 81, 94 a 114, ako aj Ningbo Yonghong Fasteners/Rada, C-601/12 P, EU:C:2014:115, body 34, 40 a 42).

141 Z tejto judikatúry, ktorú možno použiť na preskúmanie platnosti takéhoto nariadenia, vyplýva, že v zásade nemožno rozhodnúť o neplatnosti tohto nariadenia v rozsahu, v akom sa ním ukladajú antidumpingové clá na dovoz určitých výrobkov, len z dôvodu, že Rada a Komisia nerozhodli v lehote stanovenej v článku 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96 o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania, ktoré im boli predložené. Dovozca, ktorý sa odvoláva na túto nezrovnalosť, musí ešte konkrétnym spôsobom preukázať, že nie je úplne vylúčené, že bez takejto nezrovnalosti by nariadenie prijaté na záver konania malo priaznivejší obsah, pokiaľ ide o jeho záujmy.

142 V tomto prípade zo spisu nevyplýva, že by dovozcovia, ktorí sa odvolávajú na nedodržanie lehoty stanovenej v tomto ustanovení, konkrétnym spôsobom preukázali, každý v rozsahu, v akom sa ho to týka, že nie je úplne vylúčené, že bez takejto nezrovnalosti by konečné nariadenie malo priaznivejší obsah, pokiaľ ide o ich záujmy.

143 Z toho vyplýva, že skutočnosť, že Rada a Komisia nerozhodli v trojmesačnej lehote stanovenej v článku 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96 o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania predložených čínskymi a vietnamskými vyvážajúcimi výrobcami zaradenými do vzorky vytvorenej podľa článku 17 tohto nariadenia, nemá vplyv na platnosť konečného nariadenia.

144 Ďalej pokiaľ ide o druhú otázku vo veci C-659/13, ktorou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 384/96, keďže Rada a Komisia nerozhodli v lehote troch mesiacov stanovenej v tomto ustanovení o žiadostiach o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania predložených čínskymi a vietnamskými vyvážajúcimi výrobcami, ktorí boli zahrnutí do vzorky vytvorenej podľa článku 17 tohto nariadenia, je potrebné uviesť, že výklad prijatý v predchádzajúcom bode tohto rozsudku sa uplatní bez ohľadu na to, či dotknutí vyvážajúci výrobcovia boli alebo neboli zahrnutí do uvedenej vzorky.

O platnosti konečného nariadenia vzhľadom na článok 9 ods. 6 nariadenia č. 384/96

145 Svojou prvou otázkou a druhou otázkou písm. a) vo veci C-34/14 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom bolo dumpingové rozpätie uplatňované na čínskych a vietnamských vyvážajúcich výrobcov nezaradených do vzorky stanovené v rozpore s článkom 9 ods. 6 nariadenia č. 384/96.

146 Konkrétnejšie z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že vnútroštátny súd sa v prvom rade pýta, či Rada a Komisia boli oprávnené vypočítať vážené priemerné dumpingové rozpätie pre čínskych a vietnamských vyvážajúcich výrobcov zaradených do tejto vzorky, ktorým ale nebolo priznané trhovohospodárske zaobchádzanie, a na tomto základe stanoviť clo, ktoré sa má uložiť na výrobky subjektov nezaradených do uvedenej vzorky. V druhom rade sa pýta, či individuálne dumpingové rozpätie jediného vyvážajúceho výrobcu, ktorý bol zaradený do vzorky a bolo mu priznané trhovohospodárske zaobchádzanie, konkrétne Golden Step, bolo pri tomto výpočte správne zohľadnené.

147 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že článok 9 ods. 6 nariadenia č. 384/96 stanovuje, že keď Komisia obmedzila svoje preskúmanie v súlade s článkom 17, nepresiahne žiadne antidumpingové clo uplatňované na dovoz od vývozcov alebo výrobcov, ktorí sa prihlásili v súlade s článkom 17, ale neboli zahrnutí do prešetrovania, vážené priemerné dumpingové rozpätie stanovené pre subjekty v rámci vzorky. Toto ustanovenie tiež stanovuje, že individuálne clá sa uplatnia na dovoz od ktoréhokoľvek vývozcu alebo výrobcu, ktorému bolo priznané individuálne zaobchádzanie ustanovené v uvedenom článku 17.

148 Okrem toho článok 17 ods. 3 nariadenia č. 384/96, na ktorý odkazuje článok 9 ods. 6 tohto nariadenia, stanovuje, ako bolo uvedené v bode 104 tohto rozsudku, výpočet individuálneho dumpingového rozpätia pre každého vývozcu alebo výrobcu nezaradeného do vzorky, ktorý o to požiada, okrem prípadu, že by ich počet bol taký, že by to ohrozilo riadny priebeh prešetrovania.

149 V tomto prípade preskúmanie konečného nariadenia odhaľuje viacero skutočností. Komisia najprv oznámila čínskym a vietnamským vyvážajúcim výrobcom nezahrnutým do jej vzorky, že vzhľadom na rozsah prešetrovania im nie je možné priznať individuálne zaobchádzanie. Ďalej antidumpingové clo uplatňované na výrobky týchto subjektov bolo stanovené na základe váženého priemerného dumpingového rozpätia stanoveného pre vyvážajúcich výrobcov zaradených do vzorky. Napokon toto rozpätie, ktoré bolo pôvodne vypočítané v čase, keď spoločnosti Golden Step ešte nebolo priznané trhovohospodárske zaobchádzanie, bolo neskôr upravené tak, aby zohľadňovalo priznanie tohto zaobchádzania.

150 Z toho vyplýva, že žiadna skutočnosť v konečnom nariadení neumožňuje domnievať sa, že dumpingové rozpätie uplatňované na čínskych a vietnamských vyvážajúcich výrobcov nezaradených do vzorky bolo stanovené v rozpore s článkom 9 ods. 6 nariadenia č. 384/96.

O platnosti konečného nariadenia vzhľadom na článok 3 ods. 1, 5 a 6, článok 4 ods. 1, článok 5 ods. 4 a článok 17 nariadenia č. 384/96

151 Svojou štvrtou otázkou vo veci C-659/13 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je konečné nariadenie neplatné, keďže počet výrobcov Únie, ktorí sa zúčastnili na prešetrovaní, je nedostatočný na to, aby umožnil Komisii správne posúdiť ujmu spôsobenú výrobnému odvetviu Únie, a teda príčinnú súvislosť medzi predmetnými dovozmi a ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Únie, v rozpore s článkom 3 ods. 1, 5 a 6, článkom 4 ods. 1, článkom 5 ods. 4 a článkom 17 nariadenia č. 384/96.

152 V tejto súvislosti je potrebné najskôr konštatovať, že článok 5 nariadenia č. 384/96 sa v súlade so svojím názvom obmedzuje na úpravu „začati[a] konania“ vo veci antidumpingového prešetrovania stanoveného týmto nariadením. V tejto súvislosti tento článok vo svojom odseku 4 stanovuje, že na to, aby sa podnet považoval za podaný výrobným odvetvím Únie, musí kumulatívne spĺňať dve podmienky týkajúce sa veľkosti jeho podpory. Na jednej strane túto podporu musia poskytovať výrobcovia Únie, ktorých celková výroba predstavuje viac ako 50 % celkovej výroby tej časti výrobného odvetvia Únie, ktorá podnet podporila alebo odmietla. Na druhej strane uvedenú podporu musia poskytovať výrobcovia Únie, ktorí predstavujú aspoň 25 % celkovej výroby výrobného odvetvia Únie (rozsudok Philips Lighting Poland a Philips Lighting/Rada, C-511/13 P, EU:C:2015:553, bod 49).

153 Naopak nariadenie č. 384/96 neobsahuje žiadne ustanovenie o opatreniach, ktoré sa majú prijať v priebehu prešetrovania v prípade, že dôjde k zníženiu podpory poskytovanej výrobcami vo vzťahu k podnetu, takže Rada a Komisia môžu pokračovať v tomto prešetrovaní, a to aj v prípade, že dôjde k zníženiu miery podpory podnetu, aj keby také zníženie znamenalo, že táto podpora zodpovedá nižšej úrovni výroby, než je jedna z prahových hodnôt stanovených v článku 5 ods. 4 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Philips Lighting Poland a Philips Lighting/Rada, C-511/13 P, EU:C:2015:553, body 51 až 54).

154 V tomto prípade skutočnosť, že prešetrovanie, v prípade ktorého je nesporné, že podmienky začatia konania spĺňajú požiadavky článku 5 ods. 4 nariadenia č. 384/96, pokračovalo bez toho, aby malo v neskoršej fáze nevyhnutne podporu výrobcov Únie, ktorí predstavujú aspoň 25 % celkovej výroby výrobného odvetvia Únie, teda sama osebe neumožňuje sa domnievať, že konečné nariadenie je v rozpore s uvedeným článkom.

155 Z článku 3 ods. 1, 5 a 6 nariadenia č. 384/96 týkajúceho sa „vymedzeni[a] ujmy“, ktorú musí preukázať Rada a Komisia pri zohľadnení všetkých relevantných skutočností vo veci, vyplýva, že dovozy, ktoré sú predmetom prešetrovania, spôsobujú značnú ujmu „výrobnému odvetviu [Únie]“. Samotný tento pojem sa v článku 4 ods. 1 tohto nariadenia vysvetľuje tak, že označuje „výrobcov podobných výrobkov v rámci [Únie] ako celku alebo tých z nich, ktorých spoločná výroba výrobkov predstavuje podstatnú časť tak, ako je vymedzené v článku 5 ods. 4, z celkovej výroby týchto výrobkov v rámci [Únie]“ (pozri v tomto zmysle rozsudok Philips Lighting Poland a Philips Lighting/Rada, C-511/13 P, EU:C:2015:553, body 69 a 70).

156 V súlade s článkom 17 ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia Komisia môže vo veciach veľkého rozsahu obmedziť prešetrovanie na primeraný počet strán, najmä pod podmienkou, že použije vzorku, ktorá je štatisticky správna na základe informácií dostupných v čase, keď túto vzorku vybrala.

157 V tomto prípade samotná skutočnosť, že Komisia sa rozhodla obmedziť prešetrovanie, ktorého výsledkom je konečné nariadenie, na vzorku, ktorú vybrala, neumožňuje *per se* a pri neexistencii skutočností spochybňujúcich reprezentatívnosť tejto vzorky domnievať sa, že konečné nariadenie nespĺňa požiadavky stanovené v článku 3, článku 4 ods. 1 a článku 17 nariadenia č. 384/96.

158 Z toho vyplýva, že žiadna skutočnosť v konečnom nariadení neumožňuje domnievať sa, že počet výrobcov Únie, ktorí sa zúčastnili na prešetrovaní, je nedostatočný na to, aby umožnil Komisii správne posúdiť ujmu spôsobenú výrobnému odvetviu Únie, a teda príčinnú súvislosť medzi predmetnými dovozmi a ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Únie, v rozpore s článkom 3 ods. 1, 5 a 6, článkom 4 ods. 1, článkom 5 ods. 4 a článkom 17 nariadenia č. 384/96.

O platnosti konečného nariadenia vzhľadom na článok 3 ods. 2 nariadenia č. 384/96 a článok 296 ZFEÚ

159 Svojou piatou otázkou vo veci C-659/13 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 3 ods. 2 nariadenia č. 384/96 a článkom 296 ZFEÚ, keďže niektoré dôkazy uvedené v spise týkajúcom sa prešetrovania preukazujú, že ujma bola posúdená na základe vecne chybných údajov, a konečné nariadenie neuvádza dôvody, prečo tieto dôkazy neboli zohľadnené.

160 V tejto súvislosti článok 3 ods. 2 nariadenia č. 384/96 stanovuje, že vymedzenie ujmy, ktorá mohla vzniknúť výrobnému odvetviu Únie, je založené na nesporných dôkazoch a zahŕňa objektívne preskúmanie objemu dumpingových dovozov a vplyvu týchto dovozov na ceny podobných výrobkov na trhu Únie, ako aj dosah takýchto dovozov na výrobné odvetvie Únie.

161 V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že široká miera voľnej úvahy, ktorou disponuje Rada a Komisia v oblasti spoločnej obchodnej politiky a osobitne v oblasti ochranných obchodných opatrení, ich nezbavuje povinnosti riadne zohľadniť dôkazy, ktoré im predložili účastníci, ktorých sa týka prešetrovanie (pozri v tomto zmysle rozsudky GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, body 30 a 32, ako aj Rada/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, bod 107).

162 Súdne preskúmanie výkonu takejto právomoci sa však musí v rámci žaloby založenej na článku 263 ZFEÚ, ako aj v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania týkajúceho sa posúdenia platnosti, ktorý bol podaný v súlade s článkom 267 ZFEÚ, obmedziť na overenie toho, či boli dodržané procesné pravidlá, či sú skutkové zistenia, ktoré sa zohľadnili pri spornej voľbe, vecne presné a či nedošlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu týchto skutkových zistení alebo k zneužitiu právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, bod 51 a citovanú judikatúru).

163 V tomto prípade z tvrdení, na ktoré sa odvoláva rozhodnutie vnútroštátneho súdu, vyplýva, že Clark sa odvoláva na dva dokumenty, podľa ktorých sa niektorí výrobcovia Únie, ktorých sa týkalo prešetrovanie, dopustili podvodného konania, ktoré môže spochybniť vierohodnosť informácií zhromažďovaných Komisiou, pokiaľ ide o rôzne hospodárske údaje týkajúce sa zamestnávania, investícií, obratov alebo aj predajov výrobného odvetvia Únie.

164 V tejto súvislosti je pravda, ako to zdôraznil vnútroštátny súd, že konečné nariadenie neodkazuje na tieto dokumenty.

165 Ako uviedol generálny advokát v bode 104 svojich návrhov, tieto dva dokumenty, v ktorých sa v podstate uvádzajú len tvrdenia, ktoré sa objavili v tlači a ktoré sa týkajú obmedzeného počtu výrobcov Únie, neumožňujú, vzhľadom na všetky ostatné skutočnosti, na základe ktorých Rada v odôvodneniach 144 až 201 konečného nariadenia dospela k záveru o existencii ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Únie, konštatovať, že tento záver vychádza zo zjavne nesprávneho posúdenia, alebo že bolo nevyhnutné, aby Rada v tomto nariadení špecificky vysvetlila dôvody, prečo takéto dokumenty neboli pre ňu presvedčivé.

166 Z toho vyplýva, že sa nemožno domnievať, že konečné nariadenie je v rozpore s článkom 3 ods. 2 nariadenia č. 384/96 a článkom 296 ZFEÚ z dôvodu, že niektoré dôkazy uvedené v spise týkajúcom sa prešetrovania preukazujú, že ujma bola posúdená na základe vecne chybných údajov, a že uvedené nariadenie neuvádza dôvody, prečo tieto dôkazy neboli zohľadnené.

O platnosti konečného nariadenia vzhľadom na článok 3 ods. 7 nariadenia č. 384/96

167 Svojou šiestou otázkou vo veci C-659/13 sa vnútroštátny súd pýta, či je konečné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 3 ods. 7 nariadenia č. 384/96 z dôvodu, že Rada a Komisia nevykonali správne rozlíšenie účinkov dumpingových dovozov a ostatných faktorov spôsobujúcich ujmu výrobnému odvetviu Únie.

168 V tejto súvislosti článok 3 ods. 7 nariadenia č. 384/96 predovšetkým stanovuje, že iné známe faktory, ako sú dumpingové dovozy, ktoré zároveň spôsobujú ujmu výrobnému odvetviu Únie, sa taktiež preskúmajú, aby sa zabezpečilo, že ujmu spôsobenú týmito inými faktormi nemožno pripísať uvedeným dovozom.

169 V tomto rámci Rada a Komisia majú povinnosť preskúmať, či ujma, z ktorej chcú vychádzať, vyplýva skutočne z dumpingových dovozov, a musia vylúčiť akúkoľvek ujmu vyplývajúcu z iných faktorov, najmä ujmu, ktorá má pôvod v samotnom správaní výrobcov Únie. V tejto súvislosti týmto inštitúciám prináleží, aby preverili, či účinky týchto iných faktorov neboli takej povahy, že by prerušili príčinnú súvislosť medzi predmetnými dovozmi na jednej strane a ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Únie na druhej strane. Takisto im prináleží preveriť, či ujma pripísateľná týmto ostatným faktorom nie je zohľadnená pri vymedzení ujmy. Ak však Rada a Komisia konštatujú, že napriek takýmto faktorom je ujma spôsobená uvedenými dumpingovými dovozmi značná, medzi týmito dovozmi a ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Únie môže byť v dôsledku toho zistená príčinná súvislosť (pozri v tomto zmysle rozsudky Transnational Company „Kazchrome“ a ENRC Marketing/Rada, C-10/12 P, EU:C:2013:865, body 23 až 25, ako aj TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, body 35 až 37).

170 Okrem toho prináleží osobám dovolávajúcim sa neplatnosti antidumpingového nariadenia, aby predložili tvrdenia a dôkazy preukazujúce, že iné faktory ako tie, ktoré sa vzťahujú na dovozy, mohli byť natoľko dôležité, aby spochybnili existenciu príčinnej súvislosti medzi ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Únie a dumpingovými dovozmi (rozsudky Transnational Company „Kazchrome“ a ENRC Marketing/Rada, C-10/12 P, EU:C:2013:865, bod 28, ako aj TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, bod 42).

171 V tomto prípade Rada a Komisia posúdili v odôvodneniach 222 až 240 konečného nariadenia účinky iných faktorov, ktoré by mohli spôsobiť ujmu výrobnému odvetviu Únie. V tejto súvislosti najmä posúdili výkonnosť vývozu výrobného odvetvia Únie, vplyv dovozov z tretích krajín a vplyv zrušenia kvót na dovoz z Číny, a následne dospeli k záveru, že vplyv týchto faktorov nespochybnil značnú ujmu, ktorá bola spôsobená uvedenému výrobnému odvetviu dumpingovými dovozmi.

172 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a z tvrdení, na ktoré sa odvoláva, vyplýva, že Clark sa obmedzila jednak na to, že navrhla alternatívne posúdenie týchto rôznych faktorov a jednak na spochybnenie niektorých metodologických rozhodnutí Rady a Komisie bez ďalších podrobností. Naopak nepredložila žiadne tvrdenie, z ktorého by bolo možné dospieť k záveru, že pri prijatí konečného nariadenia došlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu.

173 Z toho vyplýva, že sa nemožno domnievať, že konečné nariadenie je v rozpore s článkom 3 ods. 7 nariadenia č. 384/96 z dôvodu, že Rada a Komisia nevykonali správne rozlíšenie účinkov dumpingových dovozov a ostatných faktorov spôsobujúcich ujmu výrobnému odvetviu Únie.

174 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že na prvú až šiestu otázku vo veci C-659/13, ako aj na prvú otázku a druhú otázku písm. a) vo veci C-34/14, je potrebné odpovedať takto:

— Konečné nariadenie je neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. b) a článkom 9 ods. 5 nariadenia č. 384/96.

— Na základe preskúmania týchto otázok nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť konečného nariadenia vzhľadom na článok 296 ZFEÚ, ako aj článok 2 ods. 7 písm. c), článok 3 ods. 1, 2 a 5 až 7, článok 4 ods. 1, článok 5 ods. 4, článok 9 ods. 6 alebo článok 17 nariadenia č. 384/96, ak sa posudzujú jednotlivo v prípade niektorých týchto článkov alebo ustanovení, a spoločne v prípade iných.

O prvej otázke a druhej otázke písm. a) vo veci C-34/14 v rozsahu, v akom sa týkajú aj predlžujúceho nariadenia

175 Ako bolo uvedené v bodoch 78 a 79 tohto rozsudku, vo veci C-34/14 sa vnútroštátny súd svojou prvou otázkou a druhou otázkou písm. a) pýta aj na platnosť predlžujúceho nariadenia vzhľadom na tie isté dôvody, ako sú dôvody uvádzané v prípade konečného nariadenia.

176 V tejto súvislosti postačuje konštatovať, že predlžujúce nariadenie neobsahuje žiadnu skutočnosť, ktorá by z právneho hľadiska dostatočne preukazovala, že Rada a Komisia vykonali pred jeho prijatím nové posúdenie postavenia čínskych a vietnamských vyvážajúcich výrobcov, na ktorých sa vzťahuje konečné nariadenie, s cieľom stanoviť, či tí, ktorí na začiatku pôvodného prešetrovania požiadali o priznanie trhovohospodárskeho zaobchádzania podľa článku 2 ods. 7 písm. b) nariadenia č. 384/96 alebo individuálneho zaobchádzania na základe článku 9 ods. 5 tohto nariadenia, môžu žiadať o takéto zaobchádzanie v rámci preskúmania.

177 Z toho vyplýva, že na tieto otázky je potrebné odpovedať tak, že predlžujúce nariadenie je neplatné v tom istom rozsahu ako konečné nariadenie.

O otázkach týkajúcich sa výkladu článku 236 colného kódexu

O pojme clá dlžné na základe právnych predpisov v zmysle článku 236 ods. 1 colného kódexu

178 Svojou siedmou otázkou vo veci C-659/13 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v takej situácii, o akú ide v konaniach vo veci samej, môžu súdy členských štátov vychádzať z rozsudkov, v ktorých súd Únie zrušil nariadenie, ktorým boli uložené antidumpingové clá, v rozsahu, v akom sa týkalo niektorých vyvážajúcich výrobcov, na ktorých sa vzťahovalo toto nariadenie, s cieľom rozhodnúť, že clá ukladané na výrobky iných vyvážajúcich výrobcov, na ktorých sa vzťahuje uvedené nariadenie a ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii ako vyvážajúci výrobcovia, vo vzťahu ku ktorým bolo takéto nariadenie zrušené, nie sú dlžné na základe právnych predpisov v zmysle článku 236 ods. 1 colného kódexu.

179 V tejto súvislosti z článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ vyplýva, že akákoľvek fyzická alebo právnická osoba môže za podmienok ustanovených v prvom a druhom odseku tohto článku podať žalobu proti aktom, ktoré sú jej určené alebo ktoré sa jej priamo a osobne týkajú. Okrem toho článok 264 prvý odsek ZFEÚ stanovuje, že ak je žaloba opodstatnená, súd Únie vyhlási napadnutý akt za neplatný.

180 V tejto súvislosti je potrebné najskôr zdôrazniť, že ak osoba podá na súd Únie žalobu o neplatnosť aktu, tento súd sa zaoberá len tými ustanoveniami aktu, ktoré sa jej týkajú. Ustanovenia týkajúce sa iných osôb, ktoré neboli napadnuté, nie sú súčasťou sporu, o ktorom má súd Únie rozhodnúť (rozsudky Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 53, ako aj Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, bod 25).

181 Ďalej neplatnosť, ktorú súd Únie prípadne vyhlási v rámci konania o takejto žalobe, nemôže prekročiť neplatnosť požadovanú žalobcom (rozsudky Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 52, ako aj Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, bod 24).

182 Napokon aj keď všeobecná záväznosť rozsudkov súdu Únie o zrušení sa netýka len ich výrokovej časti, ale aj ich odôvodnení, o ktoré sa opierajú, nemôže mať za následok zrušenie aktu, ktorý nebol predložený tomuto súdu na posúdenie, aj keby bol postihnutý rovnakou neplatnosťou (rozsudky Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 54, ako aj Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, bod 26).

183 Z týchto dôvodov za predpokladu, že v rámci konania o žalobe o neplatnosť podanej osobou, ktorej sa priamo a osobne týka všeobecne platný akt, ako je nariadenie, ktorým sa ukladá antidumpingové clo, súd Únie zruší takýto akt v rozsahu, v akom sa týka tejto osoby, takéto čiastočné zrušenie nemá vplyv na platnosť ostatných ustanovení tohto aktu, najmä ustanovení, ktorými boli uložené antidumpingové clá na iné výrobky, ako sú výrobky vyrobené, vyvezené alebo dovezené uvedenou osobou (pozri v tomto zmysle rozsudok Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, body 10, 24 a 27).

184 Naopak, pokiaľ takéto ustanovenia neboli napadnuté v lehote stanovenej v článku 263 ZFEÚ osobami, ktoré by boli oprávnené podať návrh na ich zrušenie, stávajú sa pre ne konečnými (rozsudok Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, bod 29 a citovaná judikatúra). Okrem toho pri týchto ustanoveniach platí prezumpcia zákonnosti, čo znamená, že majú právne účinky vo vzťahu k všetkým iným osobám dovtedy, kým neboli zrušené alebo vyhlásené za neplatné v dôsledku návrhu na začatie prejudiciálneho konania alebo námietky nezákonnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, bod 39 a citovanú judikatúru).

185 Za týchto podmienok je potrebné na siedmu otázku vo veci C-659/13 odpovedať tak, že v takej situácii, o akú ide v konaniach vo veci samej, súdy členských štátov nemôžu vychádzať z rozsudkov, v ktorých súd Únie zrušil nariadenie, ktorým boli uložené antidumpingové clá, v rozsahu, v akom sa týkalo niektorých vyvážajúcich výrobcov, na ktorých sa vzťahovalo toto nariadenie, s cieľom rozhodnúť, že clá ukladané na výrobky iných vyvážajúcich výrobcov, na ktorých sa vzťahuje uvedené nariadenie a ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii ako vyvážajúci výrobcovia, vo vzťahu ku ktorým bolo takéto nariadenie zrušené, nie sú dlžné na základe právnych predpisov v zmysle článku 236 ods. 1 colného kódexu. Keďže takéto nariadenie nebolo vzaté späť inštitúciou, ktorá ho prijala, zrušené súdom Únie alebo vyhlásené za neplatné Súdnym dvorom v rozsahu, v akom ukladá clá na výrobky týchto iných vyvážajúcich výrobcov, uvedené clá sú naďalej dlžné na základe právnych predpisov v zmysle tohto ustanovenia.

O existencii nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci v zmysle článku 236 ods. 2 colného kódexu

186 Svojou druhou otázkou písm. b) vo veci C-34/14 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 236 ods. 2 colného kódexu vykladať v tom zmysle, že okolnosť, že súd Únie vyhlási nariadenie, ktorým boli uložené antidumpingové clá, za úplne alebo čiastočne neplatné, predstavuje nepredvídateľnú okolnosť alebo vyššiu moc v zmysle tohto ustanovenia.

187 V prvom rade zo samotného znenia a štruktúry článku 236 colného kódexu vyplýva, že zatiaľ čo colné orgány musia vrátiť antidumpingové clá, ktoré v čase, keď boli zaplatené, neboli dlžné na základe právnych predpisov, podľa odseku 1 tohto článku môže k takémuto vráteniu dôjsť len vtedy, keď sú splnené podmienky, ktoré sa naň vzťahujú, vrátane podmienky stanovenej v odseku 2 tohto článku (rozsudky Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, bod 67; Trubowest Handel a Makarov/Rada a Komisia, C-419/08 P, EU:C:2010:147, bod 25, ako aj CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, bod 20).

188 Z toho predovšetkým vyplýva, že hospodársky subjekt, ktorý toto clo zaplatil, môže v zásade požadovať jeho vrátenie, len pokiaľ neuplynula lehota troch rokov, ktorá je na tento účel stanovená v článku 236 ods. 2 prvom pododseku colného kódexu (pozri v tomto zmysle rozsudok CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, bod 21).

189 Článok 236 ods. 2 druhý pododsek colného kódexu však výslovne stanovuje, že táto lehota bude predĺžená, ak žiadateľ preukáže, že nemohol dodržať túto lehotu z dôvodov nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci. Z toho vyplýva, že každá osoba, ktorá zamýšľa využiť takéto predĺženie, musí v tejto súvislosti preukázať existenciu aspoň jedného z týchto prípadov.

190 Ďalej z článku 236 colného kódexu, ktorý sa vykladá v príslušnom kontexte, vyplýva, že vrátenie antidumpingového cla zaplateného hospodárskymi subjektmi možno priznať iba za určitých podmienok a v stanovených osobitných prípadoch, pretože predstavuje výnimku z obvyklého režimu dovozov a vývozov stanoveného colným kódexom a v dôsledku toho sa ustanovenia, ktoré ho upravujú, vykladajú reštriktívne (rozsudky Holandsko/Komisia, C-156/00, EU:C:2003:149, bod 91, a CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, bod 24).

191 Preto sa musia pojmy nepredvídateľné okolnosti a vyššia moc stanovené v článku 236 ods. 2 druhom pododseku colného kódexu, ktoré umožňujú predĺžiť lehotu troch rokov, počas ktorej môže hospodársky subjekt požiadať o vrátenie antidumpingového cla, počítanú odo dňa, keď mu bolo oznámené, vykladať reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, bod 25).

192 V kontexte tejto právnej úpravy sa oba tieto pojmy vyznačujú najmä objektívnou skutočnosťou, a to že implikujú existenciu neobvyklých okolností, ktoré sú nezávislé od vôle osoby, ktorá sa ich dovoláva (pozri v tomto zmysle rozsudok CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, body 27 a 28, ako aj citovanú judikatúru).

193 Skutočnosť, že jedno z dvoch sporných nariadení bolo čiastočne zrušené Súdnym dvorom v rozsahu, v akom sa týkalo iných osôb ako spoločnosti Puma v rozsudkoch Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710), ani skutočnosť, že niektorý z týchto aktov môže byť vyhlásený za úplne alebo čiastočne neplatný v odpovedi na otázky položené Súdnemu dvoru v rámci predmetných vecí, nemožno považovať za skutočnosť predstavujúcu neobvyklú okolnosť alebo okolnosť nezávislú od vôle subjektu v tom zmysle, že by mohla zakladať existenciu nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci (pozri v tomto zmysle rozsudok CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, bod 30).

194 Za týchto podmienok je potrebné na druhú otázku písm. b) vo veci C-34/14 odpovedať tak, že článok 236 ods. 2 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že okolnosť, že súd Únie vyhlási nariadenie, ktorým sa ukladajú antidumpingové clá, za úplne alebo čiastočne neplatné, nepredstavuje nepredvídateľnú okolnosť ani vyššiu moc v zmysle tohto ustanovenia.

O trovách

195 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Nariadenie Rady (ES) č. 1472/2006 z 5. októbra 2006, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou sa vyberá dočasné clo uložené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a vo Vietname, je neplatné v rozsahu, v akom je v rozpore s článkom 2 ods. 7 písm. b) a článkom 9 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 384/96 z 22. decembra 1995 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 461/2004 z 8. marca 2004.**

Na základe preskúmania prejudiciálnych otázok nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť nariadenia č. 1472/2006 vzhľadom na článok 296 ZFEÚ, ako aj článok 2 ods. 7 písm. c), článok 3 ods. 1, 2 a 5 až 7, článok 4 ods. 1, článok 5 ods. 4, článok 9 ods. 6 alebo článok 17 nariadenia č. 384/96, zmeneného a doplneného nariadením č. 461/2004, ak sa posudzujú jednotlivo v prípade niektorých týchto článkov alebo ustanovení, a spoločne v prípade iných.

2. **Vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) č. 1294/2009 z 22. decembra 2009, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom vo Vietname a v Čínskej ľudovej republike, rozšírené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne zasielanej z OAO Macao, ktorá má alebo nemá deklarovaný pôvod v OAO Macao, na základe preskúmania pred uplynutím platnosti v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 384/96, je neplatné v tom istom rozsahu ako nariadenie č. 1472/2006.**

3. **V takej situácii, o akú ide v konaniach vo veci samej, nemôžu súdy členských štátov vychádzať z rozsudkov, v ktorých súd Európskej únie zrušil nariadenie, ktorým boli uložené antidumpingové clá, v rozsahu, v akom sa týkalo niektorých vyvážajúcich výrobcov, na ktorých sa vzťahovalo toto nariadenie, s cieľom rozhodnúť, že clá ukladané na výrobky iných vyvážajúcich výrobcov, na ktorých sa vzťahuje uvedené nariadenie a ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii ako vyvážajúci výrobcovia, vo vzťahu ku ktorým bolo takéto nariadenie zrušené, nie sú dlžné na základe právnych predpisov v zmysle článku 236 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva. Keďže takéto nariadenie nebolo odstránené inštitúciou Európskej únie, ktorá ho prijala, zrušené súdom Európskej únie alebo vyhlásené za neplatné Súdnym dvorom Európskej únie v rozsahu, v akom ukladá clá na výrobky týchto iných vyvážajúcich výrobcov, uvedené clá sú naďalej dlžné na základe právnych predpisov v zmysle tohto ustanovenia.**

4. **Článok 236 ods. 2 nariadenia č. 2913/92 sa má vykladať v tom zmysle, že okolnosť, že súd Európskej únie vyhlási nariadenie, ktorým sa ukladajú antidumpingové clá, za úplne alebo čiastočne neplatné, nepredstavuje nepredvídateľnú okolnosť ani vyššiu moc v zmysle tohto ustanovenia.**

Podpisy